

DEBRECZENI HÍR- ÉS SZÓLVÁNY

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁR
HÉTKÖZNAP 10 FILLÉR, VÁSÁRNAP 20 FILLÉR.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Tek. Nemzeti Múzeumnak Budapest.
Bérmertve.

Vitéz Gömbös Gyula

(kb.) A költségvetés parlamenti tárgyalása során évről-évre elhangzott a kultuszminiszter ajakairól a kritikákkal szemben egy hatását sohasem tévesztő kijelentés: ne legyünk szükmarkuak, mert *ma tulajdonképp a kultuszárca a honvédelmi tárca*. Senki sem vehette rossznéven, hogy a kulturfőnöy honviszasszerző erejében bizakodó Klebelsberg Kunó gróf teljes hévvel és eréllyel halmozta mindmáig a közművelődés arzenáljának békés fegyvereit s csak akkor érzett fél valami nyugtalanító fanyarság a lelkekben, amikor a nem képletes, de *tényleges értelemben vett honvédelem* szegényes büdzséje került, mint mostohagyermek, a tisztelt Ház elé.

Vajjon ezt az elkedvetlenedést csak a konkurrens utóállamok féktelen fegyverkezése idézte elő? Nem. Hiszen minden igaz magyar ember ezredévek beidegzettségével *elsősorban katona*, aki civil életének szürke hétköznapi gondjai között is titkos szerelmet őriz szíve mélyén a *legmagyarabb hivatás* iránt. És Rothermere-akció ide, *demokratikus világszolidaritás, békés propaganda-munka amoda*, — egyébként is ki lenne el komolyan, hogy a magyar igazság holmi jelszavak harsonáival vivja meg a gyűlölet egetverdeső jerikói várrendszerét, nem pedig *more patrio* fegyveres, kemény magyar ököllel.

Mi tagadás, a honvédelmi kormány utolsó éveinek munkája sehogysom elégithette ki a nacionalista közvéleményt. A tényleges tisztakar, a nyugdíjasok esztendőről-esztendőre orvosolatlan anyagi gondjai, a katonai szempontoknak folytonos háttérbeszorulása a békés eszközökkel experimentáló irányzatokkal szemben, a nyíltan és titkon perfraktált löszormatrac-ügyek kinos benyomásai, a volt frontharcosok tömegeinek teljes elhanyagoltsága a legsúlyosabb aggodalmakat keltették mindenkiében, aki még a maga egyéni vesződései mellett, pusztuló magánháztartásának szűkös határain túl a jövődő borus horizontjai felé is vetett egy-egy kémlelő tekintetet.

A mindenkifelett szükséges militarista közszellem hanyatlása talán a legszomorubb jelensége volt az utolsó trianoni esztendőeknek, s lélektrissító fellélegzéssel örül ma minden becsületes magyar, hogy az államfő a kormányelnök előterjesztésére a „Novara” legendásnevű parancsnokához illő katonás határozottsággal és eréllyel tett pontot egy hűfűt vesztett rendszer végére s nyitotta meg a bizalom jövőtígőre egyenes útját.

Jákfai vitéz Gömbös Gyula kvalitásait, férfias akaraterejét, páratlan szervezőképességét, *puritán tisztaságát* azok is kénytelenek elismerni,

Cseh-magyar határintidens híret terjesztik Prágából

A magyar pénzügyőrök állítólag rálöttek a csehekre — Magyar részről cáfolják, a csehek erősítik az incidens híret

Prága, október 11. Prágai jelentés szerint október 8-áról 9-ére virradó éjjel magyar pénzügyőrök átlépték volna a határt és a cseh vámőrök felszólítására lövéssel válaszoltak volna, aminek következtében az egyik pénzügyőr megsebesült.

Illetékes helyen felhatalmzták a Magyar Távirati Irodát annak a megállapítására, hogy a magyar vámörög, vagy más magyar határörző szervezetek közegei a magyar-

csehszlovák határt sehol egyetlen ponton át nem lépték. A határmentén szolgálatot teljesítő magyar vámörög, vagy más magyar közegek részéről sehol fegyverhasználat nem történt.

Ebből megállapítható, hogyha a magyar csehszlovák határ mentén szolgálatot teljesítő csehszlovák közegek egyike megsebesült, ez a magyar vámörög, vagy más magyar határörző szerv eljárásával semmiéte

összefüggésbe nem hozható.

A cseh távirati iroda a magyar cáfolat ellenére fenntartja kijelentéseit. A magyar hivatalos jelentéssel kapcsolatosan meg kell állapítani — mondja a cseh távirati iroda, — hogy az éjszaka sötétjében nem ismerték fel azokat, akik a cseh határörögre löttek, azonban a talált lövedékek olyan fegyverekből származnak, amilyent a magyar határörög használ.

„A hadsereg a nemzeté legyen!” -- mondja Gömbös honvédelmi miniszter

Gömbös Gyula letette az esküt és elfoglalta hivatalát — Álgya-Papp államtitkár felmentését kérte

Budapest, október 11. Nagybanai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója előtt ma délelőtt fél 11 órakor tette le a hivatali esküt vitéz Jákfai Gömbös Gyula, az új honvédelmi miniszter. Az eskütételnél közreműködtek gróf Bethlen István miniszterelnök, báró Perényi Zsigmond v. b. t. t., ország-

gyűlési képviselő, zászlós ur helyettes, valamint bárciházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, aki az eskümentát olvasta. Az eskütétel után a Kormányzó magánkihallgatáson fogadta először Bethlen István gróf miniszterelnököt, azután pedig az új honvédelmi miniszter-

módomban lesz még a bizottság tárgyalása során a szükséges változtatásokat eszközölni.

— A főszűt egyébként arra helyezem, hogy a hadsereg a nemzeté legyen, átitatva attól a szellemtől, amely a magyar katonát mindig jellemzte. A katonaság és polgárság közötti viszonyt illetően nekem ennek a viszonyt fenntartása és ápolása nem újdonság. Közéleti működésem alatt sokszor hangsúlyoztam, hogy én csak azt a hadsereget tartom teljes hadsereggnek, amelynek gyökerei a nemzetben vannak, tehát teljes harmónia a polgári társadalommal.

— Arra kérek mindenkit, aki kritikát akar gyakorolni a hadsereggel szemben, forduljon bizalommal hozzám. Amennyire a kritika helyénvaló én rendelkezésre állok, amennyiben nem, világosan és őszintén ki fogom fejteti az ellenérveket. Mindenkinek át kell éreznie, hogy a hadsereg rendkívül érzékeny apparátus, amelyhez nagyon veszedelmes hozzányulni anélkül, hogy magasabb érdekeket sértenénk.

Álgya Papp felmentését kérte Gömböstől

Álgya Papp Sándor államtitkár

Vitéz Gömbös Gyula nyilatkozik programjáról!

Vitéz Gömbös Gyula, az új honvédelmi miniszter az eskütétel után pénteken délelőtt már át is vette hivatalát, ahol reggel kilenc órakor vezérkari századosi egyenruhában jelent meg. Az új honvédelmi miniszter még az eskütétel előtt fogadta a magyar sajtó képviselőit, akik előtt programjáról a következő nyilatkozatot tette:

— Egy évi tapasztalataim alapján a magam feje szerint kívánom be rendezni a honvédelmi minisztérium ügykezelését és ügyvitelét. Abban a katonás szellemben akarok működni, amelyet magamba szívtam annak idején, amikor a régi hadseregben szolgáltam. Miként államtitkári működésem alatt távollattartottam magam az ugynevezett napipolitikától,

fokozott mértékben távollattartom magam az ugynevezett napipolitikától, mint honvédelmi miniszter. Hangsúlyozom, hogy nagy kérdések tekintetében fenntartom magamnak a jogot politikai konzekvenciák levonására.

— Első feladatomban a miniszterelnök ur kívánságához képest a katonai büntetőtörvénykönyv beterveztését tartom. A beterveztés a Ház első ülésén megtörténik, az igazságügyminiszter ural egyetértésben. Az új katonai büntetőtörvénykönyv tekintetében alkalmazkodik a hadsereg az önálló és független Magyarország strukturájához.

— A még rendelkezésemre álló néhány nap alatt tanulmányozni fogom a büntető törvénykönyvet és

ahik a magyar feltámadás aláaknázása közben annyiszor ütözköttek belé az ő kemény egyéniségébe. A honvédelem élére predesztináltságát azok sem merik kétségbevonni, akik világnézeti gyűlölködésükben évek hosszú sora óta támadják, kisebbitik, rágalmazzák. Ez a hájsza, amely annyi értékes, de kisebb kaliberű jó magyar embert ingatott meg, vagy temetett el, mit sem ártott Gömbös Gyula hatalmas egyéniségének. Ellenfelei között szétütött, ellenségeit leporolta s a hosszas harcokon keresztül jó hadvezetőhöz illően dezmálatlanul, beszennyeztelenül, teljes

hatóerejükben mentette át a nemzeti feltámadás megváltó elveinek egész lelki fegyvertárát, melyet apró, gyáva, megalkuvó törpék riadtan dobáltak maguktól a nemzetköziség első ellentámadására, vagy kötyavetyélték el olesó pénzért, piszkos és ostoba élelmeskedéssel.

A magyar közéletben szinte egyedülálló az az impozáns erkölcsi töke, amit Gömbös Gyula tíz éves tántoríthatatlannul elvű és tiszta munkálkodásával összegyűjtött, ellenség és barát, ország-világ láttára. Katonásan férfias egyéniségével, nagy tu-

dásával, széles látkörével, mindenütt *magyart* párt- és felekezeti külfömbőség nélkül magába ölelő nemes lelkiületével valóban rátermett arra a legnehezebb feladatra, amit ma a magyar honvédelemnek kell teljesítenie.

Mi, akik e tíz esztendő alatt munkatársai lehetünk s részesei voltunk megtisztelő bizalmának, büszke örömmel köszöntjük abban a magas pozícióban, ahol módja lesz megvalósítani azt a hittel hirdetett, hűséggel szolgáló programot, amit Jákfai vitéz Gömbös Gyula vezéri egyénisége jelent.

megjelent a honvédelmi miniszter előtt s arra kérte, hogy nyugalmabovonulásához járjon hozzá. Gömbös azt válaszolta, hogy a nyugdíjazáshoz a maga részéről hozzájárul. Algya Papp Sándor mindössze öt

percig tartózkodott a miniszter szobájában, azután elment, a szobájába ment, elbucszott az osztályfőnököktől, rendezte az iratait és némiképp már el is távozott a miniszteriumból.

Magyarország oláh megszállása a jóvátételi konferencia előtt

A „Cuventul” és a „Curentul” című román napilapok néhány nappal ezelőtt a jóvátételi tárgyalásról egyforma szövegű s feltűnő tartalmú tudósítást közöltek. E tudósítás szerint Korányi Frigyes báró a párizsi tárgyalásokon a legnagyobb súlyt Magyarország lecsökkent teherbíró képességének kimutatására helyezte, így többek közt felvázolta azokat a súlyos károkat, amelyekkel Magyarország a román katonai megszállás folytán szenvedett.

goztotta, hogy Magyarországnak a román hadsereg által volt megszállása a legfelsőbb haditanács utasítására történt és hogy ez a kérdés különben is teljesen le van zárva, úgyhogy arra visszatérni nem lehet.

Azt nem vitatjuk, hogy a román hadsereg a szövetségesek utasítására jött be Magyarországra, de ahogy mi tudjuk, azt senki sem kívánta tőlük, hogy háromnegyed évig tartózkodjanak itt. Ők csak akkor voltak hajlandók Magyarországból kivonulni, amikor a szövetségesek a legszigorúbb fellépéssel követelték ezt tőlük.

A két román lap megállapítja, hogy Titulescu válaszolt Korányi Frigyes bárónak. A román delegátus azt han-

Újabb zavarok a szerb-bolgár határ mentén

A szerbek lemezárúval fenyegek mindenkit, aki nem árulja el a vasúti merényletek tetteseit

Szofia, október 11. A vasúti merénylet kísérletek következtében a jugoszláv hatóságok a zaklató intézkedések egész sorát tették meg, melyekkel azt akarják elérni, hogy a merényletek színhelyén élő lakosság elárulja a tetteseket, Caribrod környékén a falvak férfi lakosságát letartóztatták és bántalmazták. Többek között arra a

helyre vezették őket, ahol nemrégiben egy holttestet fedeztek fel és kijelentették előttük, hogy ha három napon belül nem mondják meg, hogy ki volt a merénylő, a közeli erdőben lemezárúlják őket. Baley-dov és még három község polgármestereit, pénztárnokaikat és több notabilitást letartóztattak és Caribrodba szállították őket.

Amanullah ismét elfoglalta az afgán trónt

London, október 11.

Pesavarba csüörtörökön este Kabulból egy újság érkezett, amely Nadir kán befolyása alatt áll és azt tartalmazza, hogy Vali kán, Nadir kán fivére vasárnap délután 5 óra 30 perckor vonult be Kabulba csapatainak élén, Habibullah pedig körülbelül 30 meghitt emberével elmenekült. Kabulban úgy tudják, hogy Habibullah átjutott az orosz határon, több tisztjét letartóztatták, akik már nem tudtak idejében elmenekülni.

Valószínű, hogy Kabul meghódítása után ismét Amanullah fog az afgán trónra kerülni, mert híveinek száma a véres polgárháború kitörése óta erősen megnövekedett, vannak azonban sokan, akik amellett agítanak, hogy Afganisztán alakuljon át köztársasággá. Köztudomású Kabulban, hogy Nadir kán maga nem vágyódik az uralkodásra és a törzsek főnökeinek Kabulba összehívott gyűlésén Amanullaht fogja királynak ajánlani.

Megkezdődött gróf Blankenstein in ézójének nemzetgyalázási pöe Krejczy József azért üldözte a cselédséget, mert magyarok voltak

Érdekes és nagyszabású bűnügy tárgyalását kezdte meg ma a szegedi törvényszék Wild tanácsa Füzesgyarmaton. Krejczy József, gróf Blankenstein uradalmanak intézője, ennek felesége és Szilágyi Józsefné gazdasági alkalmazottja, a pör vádlottjai, akik ellen a szegedi ügyészség nemzetgyalázás, kormányzósértés és osztály elleni izgatás címén emelet vádat. Miután közel 80 tanút hallgatnak ki a nagyszabású bűnügyben, a szegedi törvényszék Wild-tanácsa Füzesgyarmaton szállott ki, mert a tanúk jelentékeny része idevaló.

ség panaszkodott előtte, hogy Krejczy üldözi őket, mert — mint mondták — „magyarok vagyunk”. Ő felszólította a cselédséget, hogy hozzanak bizonyítékot. Ekkor jelentkeztek a tanúk. Amikor a vádlottat kérdőre vonták, Krejczy kérdésesen azt válaszolta, hogy őt csak Masaryk és a cseh konzul vonhatja felelősségre. Uhlich szemébe mondja vádlomását a vádlottnak.

NÉGY ÉVIG AZ ISTÁLLÓBAN TARTOTTA LEÁNYÁT

A rendőrség Brixenben letartóztaltott egy asszonyt, aki négy év óta egy fészerben bezárva tartotta leányát.

AZ ANGOL LAPOK JUGOSZLÁVIA UJ TERÜLETI BEOSZTÁSA ELLEN

Az angol heti folyóiratok kivétel nélkül komoly aggodalommal tárgyalják Jugoszlávia új területi beosztását és megállapítják, hogy az sem a szerbeket, sem a horvátokat nem elégti ki. Az új beosztás nem nyújt kilátást a rendes viszonyokhoz való visszatéréshez.

Krejczy József gazdasági intéző, a pör fővádlottja előadja, hogy husz év óta van Magyarországon, cseh állampolgár. Nem érzi magát bűnösnek. — Ugyanigy vallott a harmadik vádlott.

Ifjabb gróf Blankenstein Pál tanutallomásában elmondja, hogy az utóbbi időben több névtelen levelet kapott, amelyekben a cselédség köréből panaszkodtak Krejczyre.

Uhlich jószágigazgató, akiről a vádlott azt állította, hogy az ő személyes bosszújának műve az egész pör, elmondta, hogy Krejczy az ő rendelkezésére szívesen semmibe vette. A cseléd-

Szívesen nyújtunk tájékoztatást a ma **kézimunka divatjáról,** mely különösképpen **üggönyökben** tér a régiéktől **KERÉKGYÁRTO KÉZIMUNKA IPAR** Szent Anna-utca 6. szám alatt.

Bukaresttől csatornát terveznek a Dunáig

Angol-oláh gazdasági tárgyalások

London, október 11. Madgearu oláh kereskedelmiügyi miniszter holnap utazik vissza Bukarestbe. A Reuter iroda levelezője elűt Madgearu kijelentette, hogy utjának célja az angol-oláh gazdasági összeköttetés elmélyítése volt, amit az előző oláh kormányok politikája nem mindig mozdított elő. Itt tartózkodása alatt hosszas megbeszélést folytatott a ve-

zető angol pénzügyi és gazdasági körökkel nagyszabású beruházások ügyében. Ezek között legnagyobb lesz a Bukarest—Jassi közötti műút kiépítése, legfontosabb pedig egy csatorna léte, amely Bukarestet a Dunával kötné össze. Az angol-oláh kereskedelmi szerződés ügye igen lényegesen előre haladt és az angol munkanélkülséget is enyhíteni fogja.

Elmozdítják a szovjet külügyminiszterét, mert -- részeges

Páris, október 11. holista lett. Csicserin Berlinbe küldték

A Liberté szerint Csicserin a 15 hónap óta szabadságon levő külügyi népbiztost nem betegsége miatt szabadságot kapták, hanem mert igen erős alkoh-

gyulásra, azonban Csicserin alkoholizmusa nem csökkent. Moszkvában befejezett ténynek tartják Csicserin elmozdítását.

Egy nép sem szenved annyit az igazságtalanságok miatt, mint a magyar

Egy angol újságíró Magyarországról

London, október 11. A Spectator munkatársa hosszabb cikkben foglalkozik budapesti benyomásaival és megállapítja, hogy az utas már néhány napi ott tartózkodása alatt megérti a magyar kérdésnek súlyosságát. Alig van ország, amely annyit szenvedne az igazságtalanságok hatása alatt, mint a mai Magyarország. Minden magyar rend- és rangkülömbőség nélkül

elkeseredetten beszél a mai helyzetéről. A bécsi hírlón utazó idegeneknek a magyarok megmutatják Pozsonyt, az ezeréves ország egykori fővárosát. — ma Bratislava. Mindennek ellenére Budapest egyike Európa legkellemesebb és legtisztább fővárosainak. A magyar kormány mindent megtesz az idegenforgalom emelésére és pedig credmőnyesen.

Angol lap a Tuka [téletről]

London, október 11.

A New-statesman szerint a Tuka itélet válságot idézett elő a cseh politikában és bizonyára döntő befolyást fog gyakorolni választásokra is, mert a

zik Tuka ártatlanságában, hanem két miniszterét is kiléptette a kormányból. Az ítélet befolyásolni fogja a tót választók szavazatait és kétségtelenül el fogja mérgeíteni a csehek és tótok közötti viszonyt.

Oroszországban a legabszurdabb keleti despotizmus dühöng

mondja Beszedovszkij, a párisi nagykövetség volt tanácsosa

Beszedovszkij volt orosz nagykövetségi tanácsos hosszabb nyilatkozat keretében számol be a „Matin” hasábjain a szovjetkormányval való nézeteltéréseiről. Beszedovszkij többek között a következőket mondja:

a parasztok a kommunizmus ellen és a gazdasági szabadság érdekében viselkednek, amelyet a kommunisták elnyomnak.

— Nem sokkal a kommunista pártba történt belépésem után megdöbbenéssel láttam, hogy milyen nyers és durva módon fojtanak el a kommunisták mindent, ami összefüggésben áll a demokráciával. Ezért 1920 és 1921-ben a kommunista ellenzék soraiban küzdöttem, amely a szovjet demokratizálását követelte. Mint demokratát küldtek a külföldre és a külföldről is mindig tiltakoztam az ellen az időta központosság ellen, amely a pártot előbb néhány vezető libérbirtokává tette, majd megszülette Sztalin diktaturáját, azét az emberét, aki a legabszurdabb keleti despotizmus képviselőjének tekinthető.

— Ti kommunisták, — mondja végül Beszedovszkij — megmutattok a parasztnak egy traktort és ennek fejében elveszitek tőle utolsó kecskéjét. Ti kommunisták, a tényleges ár-folyam tizenhat százalékáért veszítetek meg a parasztól gabonáját, amelyet azután óriási haszonnal adtok tovább. Ti a forradalmi sirásói vagytok, gonosztevők, akikkel szemben mátol kezdve a legkérelmezhetőbb harcot hirdetem.

FRANCIAORSZÁG A HADIÖZVEGYEKÉRT

Páris, október 11.

A francia kamara pénzügyi bizottsága tegnap harminc millióval felemelte kétszeresére a hadirokkantak segélyét, továbbá kedvező hitelt szavazott meg az 1870-i háború károsultjainak.

Most megkezdődött a csata az orosz parasztekkel, a harc, amelyet

Az OKH lesz a szövetségi bankja

(A D. U. tudósítójától.)

A G. H. jelenti: Erősen előtérbe került a szövetségi törvény reformja, ami különben nemcsak a kereskedelemnek, de a szövetségi intézményeknek is fontos érdeke. Agrárius körök értesülése szerint a legújabb tárgyalások alapján illetékes helyen arra gondolnak, hogy az OKH-et a szövetségi központi bankjává alakítanák át. Ezzel a reformmal kapcsolatban a Hangya is az OKH legszorosabb ellenőrzése alá fog kerülni.

Dr Dánér István temetése

Az olasz határon elesett magyar hősi halottak között tér haza a székely földnek egy izzó hazafisága, nagyképességű néhai fia, az újonc Dánér István. Az ősi lőfő család sarját, aki elődei példájához híven adta oda fiatal életét hazájáért, testvérbátyja a nacionalista társadalom kiváló vezéralakja, dr. Dánér Béla ny. kir. ügyész, volt nemzetgyűlési képviselő szállította haza, hogy az 1915-ben elesett magyar hős itthon találon végső nyugalomra.

Dr. Dánér István a leventemozgalmat már negyven év előtt kezdeményező köztisztelőben álló Dánér Ábel Debrecenben menekült ny. igazgató tanító fia mint miniszteri fogalmazó a 46. gyalogezred kadétja volt. Önként jelentkezett a harterre, ahonnan most hozzák haza hamvait. A halál a Doberdón egy szépen induló, értékes életet tört akkor derékba. A „Brassói Lapok” egykoru száma megindult hangja cikkben számolt be Dánér István súlyos veszteséget jelentő eleséséről, méltatva az ő kiválóan szeretetre méltó, kristálytisza egyéniségét, — a tudomány, művészet, újságírás terén való sokoldalú munkásságát, a „Magyar Figyelő” és más fővárosi és vidéki tudományos, szépirodalmi és politikai lapokban megjelent mélyreható írásait.

Az öt nyelvet beszélő, kitűnő kezüességű Dánér István a központi Statisztikai hivatal fogalmazói karába tartozott, amely gyászjelentésében „fényes tehetségű, nagyrahaladt, férfias lelkű katonának jellemzi. Kinek korai halála a köznek is nagy vesztesége.

Dr. Dánér István hamvait Budapesten a hősök temetőjében katonai dísz pompával hétfőn helyezik a hazai földbe.

HALÁLRA ÍTÉLTEK EGY ORVOST

Lipese, október 11.
A bonni esküdtsek halálra ítélték dr. Richter 30 éves orvost, aki megölte kedvesét Nertens ékszerkereskedő elvált feleségét. A felelősségi bíróság most elutasította a védő semmisségi panaszait s így az ítélet jogerőssé vált.

KIDERÜLT A RÉGI BÜN

Grác, október 11.
Lammitz melletti Szanet Katrein község csendőrsége egy nyolc évvel ezelőtt elkövetett gyilkosságot fedezett fel. Még 1921-ben felakasztva találták lakásában Stuhl István gazdálkodót. Annak idején a hatóságok öngyilkosságot állapítottak meg a halál okául. Most megállapították, hogy Stuhl István nem akasztotta fel magát, hanem feleségének felbujtására Charlach János gazdálkodó és testvére Álmában megölték és azután felkaszották, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék.

RATZ GUSZTÁV MASARYK REVIZIÓS NYILATKOZATÁRÓL

Az oláhok és szerbek is tudták, hogy Csehország tárgyalni szeretne a magyar revízióról

A Masaryk-nyilatkozat újabb fejleményei

Budapest, október 11.

Ismeretesek azok a hullámok, melyek Masaryk cseh köztársasági elnök ama nyilatkozata körül keletkeztek, melyben Masaryk azt mondta, hogy Magyarországgal hajlandó tárgyalni a revízióról. A Magyar Külpolitika című folyóirat holnap megjelenő számába Gratz Gusztáv v. b. t. t., ny. külügyminiszter újabb érdekes és szenzációs adatokat közöl a Masaryk-féle nyilatkozattal kapcsolatban, amelyben rávilágít a kérdés egész hátterére és folyására.

Azt írja többek között, hogy 1927 október 28-án Masaryk hosszabb üzenetet küldött a cseh parlamentnek, amelyben ezeket mondotta:

A békeszerződések nem tökéletesek — mondja Masaryk.

— A békeszerződések nem mindenben tökéletesek, bár a háború utáni állapot szerencsésebb az azelőttinél. A korrekciók részleteiről lehet tárgyalni, de ennek nem szabad agitatorikus módon történnie.

Ugyanakkor Benes cseh-szlovák külügyminiszter egyik expozéjában azt a kijelentést tette, hogy a békeszerződés revíziója a Magyarország által elfogadott bázison, a gyűlölet, ellenségeskedések és fenyegetések bázisán nem képzelhető el.

Benes szerint a szerződések az érdekeltek hozzájárulásával módosíthatók

1928 januárjában Benes külügyminiszter rádióelőadást tartott, a melyben a következő passzus is előfordul:

— Biztosak vagyunk abban, hogy Magyarország egy napon jönni fog, hogy velünk barátságosan együttműködjenek egy új politikai és gazdasági rendszerben, mely Közép-Európa összes államait magában fogja foglalni.

1928 tavaszán ezt jelentette ki: — Sohasem állítottam, hogy a békeszerződések tökéletesek, de másrészt azokat nem lehet módosítani, mint mindazoknak hozzájárulásával, akiket a szerződések intézkedései érintenek.

Mit mond Masaryk bizalmas körben

Bizalmas beszélgetésekben a cseh-szlovák államférfiak, kivált Masaryk elnök még a Rothermere-akció után is megismételték azt a felfogásukat, hogy barátságos tárgyalások esetében hajlandók volnának tárgyalni arról a kívánságról, hogy Cseh-szlovákia magyarul lakta területei Magyarországhoz visszakerüljenek.

Ilyen értelemben nyilatkozott Masaryk elnök én előttem 1928 husvétjén, amikor az Interparlamentáris Unió tanácsülésével kapcsolatban Prágában jártam.

A szerbek és oláhok is tudták Csehország szándékairól

Vannak azonban más forrásból eredő bizonyítékok is, amelyek amellel szólnak, hogy a cseh kormány jelzett hajlandóságát szövetségesei, a kisanant másik két tagja, is ismerték. Előttem előkelő jugoszláv államférfiak nyilatkoztak oda, hogy ismerik a cseh kormány

azt a szándékát, hogy Magyarországgal területi koncessziók árán, jobban mondva a jelenlegi határoknak a nemzetiségi elvek megfelelő módosításával, közeledést létesítsenek. De ismerték ezt a szándékát Romániában is, ahol a Bratianu-kormány élesen szembehelyezkedett vele.

Az oláhok nem egyezkednek

A mai román kormány ebben a kérdésben nem helyezkedik ilyen intranzigens álláspontra. Egyik vezető

román politikus nekem pár hónappal ezelőtt azt mondotta:

— Tudom, hogy a cseh-szlovák kormány hajlandó volna Magyarországnak a határkérdésben engedelményeket tenni. Ha a magyar és a cseh-szlovák kormány ezen az alapon megegyeznek, én ennek öszintén fogok örülni és szívből fogok gratulálni Bethlennek és Benesnek, — ami azonban Romániát illeti, mi erre az utra semmi körülmények között nem fogunk rálepn.

Baltazár Dezső a Kormányzónál

Budapest, október 11.

(A D. U. tudósítójától.)

Baltazár Dezső debreceni református püspököt a Kormányzó ma délután kihallgatáson fogadta. A ki-

hallgatás után Baltazár az újságíróknak a következőket mondotta:

— Hosszabb kihallgatásomon sok mindenről szó esett, de ezek részleteiről bővebben nem nyilatkozhatom.

November harmadikára halasztotta a belügyminiszter a törvényhatósági választásokat

Budapest, október 11.

Ismeretes, hogy a belügyminiszter október 27-re tűzte ki a törvényhatósági választásokat s az egyes törvényhatóságok már meg is kezdték a szükséges előkészületeket a választások sima lebonyolítására. Az utóbbi napokban azonban olyan hírek láttak napvilágot a jegyzetke-

sebb körökben, hogy a miniszter az általános törvényhatósági választások idejét elhalasztja. Most jelent meg ezzel kapcsolatban a belügyminiszter intézkedése, amelynek értelmében a választásokat október 27-ről november 3-ra halasztja el, ekkor azonban föltétlenül meg kell ejteni a választásokat.

Fontos ügyeket tárgyalt a pénteki minisztertanács

Gömbös Gyula beterjesztette az új katonai törvénykönyvet

A kormány tagjai ma délután öt órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen mindenekelőtt Mayer János főmívelésügyi miniszter terjesztett elő jelentést a kormány által megindított gabonavásárlási akció kedvező hatásáról.

A minisztertanács ezután foglalkozott Gömbös Gyula honvédelmi miniszter előadásában az új katonai törvénykönyvről szóló javaslattal, majd

tárgyalta Bud János kereskedelemügyi miniszter előadásában a közhasználatu gépjármű vállalatokról szóló törvényjavaslatot, végül letárgyalta és elfogadta Zsitvay Tibor igazságügyi miniszter ismertetésében a korlátozott felelősségű társulatokról és az okirati kényszerrel szóló törvényjavaslatokat.

A minisztertanács, amely ezután folyó ügyeket tárgyalt, este tíz óra után véget ért.

Öreg, sánta koldus és 18 éves hivatalnoklány különös házassága

Tízperces házasság két hordár-tanuval

Kolozsvár, október 11.

Hosszu esztendőök óta a kolozsvári Bartha Miklós-utca sarkán áll dogál egy sánta, öreg koldus, aki különösen a gyermekeknek és a diákoknak a kedvence. Az elmúlt héten az egyik dében hiába várták az öreg, sánta koldust az iskolás gyerekek, hogy meséli nekik harci történeteket a boszniai okkupációból.

Már mindenki azt hitte, hogy az öreggel valami baj történt, de kiderült, hogy az öreg koldus megnősült. Felesége egy 18 esztendőös kolozsvári leány lett. A nem minden napi házasságnak érdekes története van. A kis Ilonka hivatalba járt és megismerkedett egy fiatalemberrel. A barátságuk következményei mutatkoztak. A fiatal tisztviselőlány

mindenáron nevet akart biztosítani születendő gyermekének. Sürgősen férjet keresett, azonban nem talált, míg végül az öreg sánta koldus vállalkozott arra, hogy eljátssza a formaférj szerepét.

A 18 esztendőös leány és a sánta koldus diszpenzációval megesküdtek. Két hordár volt a tanu. A napokban megszületett a gyermek és a fiatal anya azonnal beadta az öreg koldus ellen a válópert. Az öreg koldus a szivességgért 800 lejt, a két tanu pedig fejenként 100—100 lejt kapott. A sánta, öreg koldus most megint kiinn áll az utcáson.

Olvassa a Debreceni Ujságot

A kövekkel megrakott szekér felborult és halálra zuzott egy nádudvari gazdálkodót

(A D. U. tudósítójától.)
Csizmadia Lajos 63 éves nádudvari gazdálkodó csütörtökön délelőtt kövel szállított szekérével a község határából. Az öreg ember vigyázatlanul hajtotta a lovakat s az egyik dülötről oly rosszul kanyarodott ki az uttestre, hogy a szekér felborult. Csizmadia Lajos az árok-

ba zuhant s oly súlyos agyrázkódást szenvedett, hogy estére meghalt. A halálos sérülésében a csendőrség megadta a vizsgálatot s megállapította, hogy az öreg ember halálát saját vigyázatlansága okozta. A debreceni kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A magyar államrendőrség tíz éves fennállásának jubileuma

A legegyszerűbb keretek közt ünneplik meg a nevezetes évfordulót

Budapest, október 11.
(A D. U. tudósítójától.)
A magyar királyi államrendőrség utászervezésének és egységesítésének tíz esztendő évfordulójára nagy ünnepségeket készítettek elő. A jubileum alkalmából az államrendőrség tisztikarában is több előléptetést és kitiintetést várnak.

Most Scitovszky Béla belügyminiszter a nehéz időkre való tekintettel arról közölt értesítést, hogy nem öhajtja az államrendőrség újraszervezésének 10 éves jubileumát fényes parádékkal és nagyobb számban ünnepségekkel megtartani. Maga is jelentős dátumnak tartja 1919 novemberét, amikor az államrend-

őrség egységes szervezete megkezdte működését, azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között nem lehet szó fényes és költséges jubiláris ünnepségekről. A belügyminiszter éppen azért annak az óhájának adott kifejezést, hogy ez a jubileumi ünnepség minél egyszerűbb legyen.

Az államrendőrség ilyen körülmények között a maga keretein belül fogja megünnepelni a tízéves jubileumot és ezáltal a tervezett országgraszoló ünnepség elmarad. Azok az előléptetések és kitiintetések, melyeket erre az időpontra terveztek, megtörténnek.

Megszűnt a debreceni építőipari munkások sztrájkja

A Pittel és Brauswetter cég nagy részében teljesítette a munkásság kívánságát

(A D. U. tudósítójától.)
A debreceni építőipari munkások sztrájkja ügyében három napos tárgyalás után pénteken délelőtt az I-ső foku városi iparhatóságnak sikerült békés megegyezést létesíteni, melynek eredményeképpen ma reggel a munkásság a rendes időben az egész vonalon felvette a munkát.

Dr Koller József városi aljegyző előtt tegnap délelőtt ismét egyeztető tárgyalásra jöttek össze a felek. A tárgyaláson Haász Károly mérnök, a Pittel és Brauswetter cég részéről a következő ajánlatot tette a munkásságnak:

A cég ma, október 12-én elbocsát az egyetemi építkezéseknél alkalmazott 24 budapesti ács közül 12-öt, s ugyanakkor felvesz 8 debreceni ácsot. Ezt követően hétfőn ismét felvesz a cég 12-14 debreceni ácsot. A munka emelkedésével a cég ismét felvesz debreceni ácsokat, úgy, hogy

hamarosan fel fog emelkedni az egyetemi építkezéseknél a debreceni ácsok száma 40-re. A munkálatoknál azonban a 12 budapesti ács továbbra is dolgozik. A munka csökkentésével a munkások elbocsátásánál a cég mindig ügyelni fog arra, hogy a munkások létszámának a fele debreceni legyen.

Arra is ígéretet tett a cég, hogy ma, szombaton, október 12-én elbocsátja az építkezéseknél alkalmazott 5 budapesti kőművest, s helyükre felvesz 10 debreceni kőművest és 5 debreceni betonszerelő munkást.

A cég képviselőjében Haász mérnök azt is kijelentette, hogy a munkálatoknál a legjobb munkásokat kívánják foglalkoztatni a legmagasabb bérek mellett.

A Pittel és Brauswetter cég ajánlatára Török Gábor a munkásság képviselőjében kijelentette, hogy bár

Cipőt, harisnyát

legolcsóbban, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

nem teljesíti a cég minden jogos kívánságukat, azért az ajánlatot meg is elfogadják, s egyuttal az összes sztrájkoló építőipari munkások szombat reggel az egész vonalon felveszik a munkát.

A megegyezés létrejötte után dr Koller József aljegyző jegyzőkönyv-

be foglalta a megállapodást, amelyet a Pittel és Brauswetter cég részéről Haász Károly munkavezető mérnök, a munkásság részéről pedig Török Gábor írta alá. Így ez a két napos debreceni építőipari sztrájk tegnap a felek megegyezése folytán megszűnt.

Németországban két mod. rn-alchimista azt állítja, hogy aranyat tud csinálni ólomból

Nürnberg, október 11.
(A D. U. tudósítójától.)
Egyidőben Tausend müncheni „aranycsinálóval” egy másik alchimista is jelentkezett éspedig Gunzenhausen városából Reichardt János, Reichardt azt állítja, hogy ól-

omból aranyat állít elő. Az ólomból egy titokzatos port és olívaolajat kever. Reichardt azt mondja, hogy az egész eljárás receptjét Gunzenhausen középkeri várjában találta meg, ahová azt a harmincéves háboru idején rejtették.

Klebsberg intézkedett, hogy rend legyen az egyetemeken

Budapest, október 11.
Petri Pál kultuszminiszteri államtitkár ma a kultuszminiszternek jelentést tett azokról az intézkedésekről, amelyeket az egyetemi ifjúság körében mutatkozó nyugtalanságra való tekintettel a rektorokkal egyetértőleg tett. A kultuszminiszter az államtitkár intézkedéseit megnyugvással vette tudomásul és kiegészítéssel csak annyit rendelt el, hogy rendbontás esetén az intézet aitanál azonnal le kell zárni és amennyiben az épületben vagy telepen

idegen elemek találhatnának, azokat, ha egyetemen kívül azonnal át kell adni a rendőrségnek, az egyetemi hallgatók nevét pedig tudatni kell azzal a karral, amelynek kötelekbe a betolakodó tartozik, mert minden főiskolai saját intézetét köteles látogatni és különösen diákmozgalmak esetén egyenesen megengedhetetlen, hogy az egyik főiskola hallgatói más olyan főiskola épületében megjelenjenek, tartózkodjanak, vagy rendetlenkedjenek, amelybe beiratkozva nincsenek.

Hat évtizedes fejlődéssel készül az új szezonra a Békessy Vivó Club

A debreceni Békessy Béla Vivó Club, amely legméltóbb képviselője Debrecenben a világhírű magyar vivósportnak, pénteken este dr Kösegy Sándor elnöklete alatt választmányi ülést tartott. Az ülésen számos fontos folyó ügyet tárgyaltak, melyek mind olyan természetűek, hogy a Club hatalmas fejlődéséről tesznek bizonyosságot.

Majerszky Béla főtitkár mellé a választmány egyhangú lelkesedéssel titkárnak megválasztotta dr Haglász Bélát, a debreceni úri társadalom szimpatikus, fiatal tagját, akitnek agilitásával bizonyára sokat nyer a BBVC.

Nagy örömmel állapították meg, hogy a honvédelmi miniszter engedélyével a Club életébe tevékenyen bekapcsolódik a debreceni honvéd tisztikar is, ami még mozgalmassá bá fogja tenni a BBVC életét s olyan hatalmas, előkelő vivóclubbá

sikerül így azt fejleszteni, hogy tekintetben szinte versenytárs nélkül fog állni az országban. Debrecen élővivói is nagy érdeklődést tanúsítanak a Békessy Vivó Club működése iránt s az előkelő hölgy társadalom tagjai közül számosan jelentkeztek a clubéletben való részvételre. A hölgyek különösen a tör és epée vivást fogják kultiválni.

A club hatalmas fellendülése élénk örömet kelt mindenkiben, aki Debrecenben nagyra értékeli az ezeréves diacsósági magyar kard tradícióit, melyeknek leghivatottabb őrzője és képviselője a BBVC.

BELESETT A BORONÁBA

Benkó József nagykanizsai gazdálkodó ma délelőtt munkaközben belesett a borona éles szegéibe, amelyek súlyos sebeket ejtettek rajta. Mire kórházba szállították, a súlyos sérüléstől elhunyt.

PÁLFFY TIBOR

olcsó áral:

GYÜMÖLCSFÉLÉK:

Mazsola, aranyárga . . . 1 kg P 2.50

Mazsola, extra 1 kg P 3.20

Dióbél, feles 1 kg P 5.60

Gomba, úri, szárított 10 dkg P --.13

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

Több millió pengő értékű dohányt lenyegetett megsemmisüléssel a debreceni beváltó hivatalnál támadt tűz

Elromlott a telefon, hiányoztak az autó fecskendők - 56.000 pengő kárt okozott a tüzvész

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pénteken hajnalban veszedelmes tűz ütött ki a debreceni dohánybevéltő épület tisztalakásának tetőzetén. A dohánybevéltőnek a Wesselenyi-téren lévő épülete előtt posztoló rendőrszem, Beregszászi Imre öt óra tájban észrevette, hogy a tetőről lángnyelvek csapdosnak fel. Azonnal fellármázta az épület kapusát s Bösörmei József éjjeli őrt figyelmét felhívta a veszedelmesen terjedni kezdő tüzre. Ugyanekkor a portás szobából telefonálni akart a mentőállomásra, azonban a telefon nem működött.

Rögtön alármirozták a telep egész személyzetét, a rendőr pedig a környéken igyekezett telefonállomást keresni, hogy értesítse a tüzoltóságot. A közeli Sztankay-féle gyógyszerárba ment, de legnagyobb meglepetésére a telefon ott sem működött. A telefonközpont egyáltalán nem jelentkezett. Magában a dohánybevéltő telepén is öt állomás van s mindegyikkel kísérleteztek, de a hívásra senki sem jelentkezett.

Kerékpáros rendőrnek kellett értesíteni a tüzoltóságot

A hiábavaló kísérletezések ideje alatt a tűz rohamosan terjedt s tovább várakozni nem lehetett, de szerencsére épen arra járt egy kerékpáros rendőrjárőr, amelyet értesítettek a tüzről. Az egyik kerékpáros rendőr erre biciklín rohant a tüzoltó laktanyába és jelentést tett a tüzről. Ugyanez a kerékpáros rendőr Koós János rendőrfelügyelő helyettes, a rendőrség központi ügyeletét is értesítette, ahonnan dr. Tarr Lajos ügyeletes rendőrfogalmazó a tüzkészültséggel együtt azonnal a tűz helyszínére sietett. Ugyanakkor a tüzoltóság is a leggyorsabban kivonult a dohánybevéltőhöz.

Mint utólag kiderült, a telefon körül támadt zavarokat az okozta, hogy a telefonhálózat a tetőzetnek éppen azon a részen volt elhelyezve, ahol a tűz keletkezett. Mire észrevették, a tűz annyira elhatalmasodott, hogy a telefon huzalok összeszakadtak és ezért nem lehetett sem a dohánybevéltőből, sem a vele szem-

Padlólakkok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségű, nagyon olcsón kapható:

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. szám.
(Bikával szemben.)

Ugyanott patkány és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

szédos telefonállomásokról telefonálni.

Alármirozzák a katonaságot

A környéken természetesen pillanatok alatt terjedt el — a kora hajnali órák ellenére is, — a tűz híre és a lakosság tömegesen lepte el a dohánybevéltő épületének környékét. A közelben lévő Pavilon-laktanyát is hamarosan értesítették a nagyszabású tüzről s tekintettel a tömeg folytonos növekedésére, a katonaságban állomásozó 11-ik gyalogezred ügyeletes tisztje, Dr. Sörgő százados, ezredsegédtsézt azonnal rúdított s egy század katonaságot vezényelt ki futó lépésben a dohánybevéltőhöz, ahol a katonaság kordont vonta. A katonasággal együtt egy utászszakasz is kivonult a tüzhez és Minimax fecskendőkkel és csáky nyokkal hozzáálltak az oltáshoz. Pár perc alatt megérkezett a tüzoltóság is. Rehák Tamás, Bíró Antal és Jakabonyi József tisztek vezetésével. A tüzoltóság teljes készséggel vonult ki, de mindkét autófecskendő elromlott és javítás alatt áll, úgy, hogy a csak a gőzfecskendőkkel vihetők magukkal. Azonban szerencsére ezek a fecskendők jól működtek és percek alatt hat-nyolc vizsugárral tudták elárastani a már hatalmas lánggal égő tetőzetet.

Az égő tetőzetkezet alatt tiszti lakásban Koncz Sándor főfelügyelő, hivatalfőnök és családján kívül Szembrátovics József, Dancs Sándor és Kenessey Ernő osztályvezetők családjai laktak. Álmukból riasztották fel őket a kora hajnalban azzal, hogy fejük felett lángokban áll a tető.

Milliók értéket lenyegetett a tűz

Az oltás hatalmas tempóban indult meg a tüzoltók és az utászok munkája közben irtózatossá recsegéssel omladoztak össze a tetőzetkezet gerendái, míg a lángoktól áttűzesedett cserepek gépiegyverropogás szerűen törödezköztek össze és repültek szerte-széjjel, úgy, hogy ez a borzalmas hangzavar kilométeres távolságban is hallatszott. Csaknem két órán keresztül dolgoztak a tüzoltók és a katonák a tűz mellett, a tetőt azonban már megmenteni nem lehetett. A negyven méter hosszú és hét méter széles tető teljesen a tűz martaléka lett. Természetesen a villamos és telefonhálózat is elpusztult, de a tűznek a szobákba való behatolását sikerült megakadályozni. Azt is sikerült meggátolni, hogy a szomszédos raktárépületekre átcsapjon. Ez ha megtörténik, katasztrófa is következne, mert a raktárakban 22,000 mázsa dohány van felhalmozva és annak értéke több millió pengőre rug.

Egy kidöntött villanyoszlop miatt keletkezett a tűz

Végre kilenc óra tájban teljes eredménnyel járt a tüzoltók mun-

kája, a lángokat eloltották és az üszkös gerendákat szétszedték s vízzel árasztották el. Az oltási munkát befejezése után azonnal tüzvizsgáló bizottság szállt ki a dohánybevéltő épületébe. A bizottságban voltak dr. Balogh József rendőrfogalmazó a rendőrség részéről, dr. Szabó László városi aljegyző, mint az I. foku iparhatóság képviselője, Rehák Tamás tüzoltóparancsnok, Jakabonyi József tüzoltótiszt, Egyedi Andor postatanácsos és Szegedi Gyula mérnök, mint a világitási vállalat képviselője. A vizsgálat során megállapították, hogy a tüzet még hajnali három órájában egy, a dohánybevéltő épülete előtt elhaladó ismeretlen szekér okozta. Ez a szekér ugyanis neki rohant az épület előtt lévő villanyoszlopnak, azt kidöntötte, úgyhogy a villanypózna rázuhant a dohánybevéltő épületen elhelyezett magas fe-

szültségű villanyvezetékre. Rövidzárlatot okozott és emiatt tüzet fogott az egyik gerenda. A tűz lassan lappangva reggel öt órára teljes erővel kitört. Az a körülmény, hogy a villany és telefonhálózat megsérült, a villamos forgalomban is nagy zavart okozott, mert a vezeték elszakadt és reggel hét óráig a villamos közlekedés megbénult.

56.000 pengő a kár

A kárra vonatkozólag az alapos vizsgálat után kiderült, hogy a dohánybevéltő a tetőzetkezet elégsévesel 50.000 pengő kár érte, a posta pedig a telefon huzalok megromlásából következőben hat ezer pengő kárt szenvedett. Eleinte azt hitték a bizottság tagjai, hogy a tüzet kéményből kipattanó szikra okozta, két nappal ezelőtt ugyanis takarították a kéményeket, de a tüzetesebb vizsgálat megállapította, hogy ez a feltevés téves volt. A rendőrség most annak a szekérnek a gazdáját keresi, amelyik neki ment a villamos oszlopnak és ezzel közvetlenül előidézője lett a veszedelmes tüznek, mely csak a tüzoltóság odaadó munkája következtében nem okozott milliók károkat az államnak.

A bábaképezdeben fogják elhelyezni a tüszbetegeket

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni tüszjáróval kapcsolatban dr. Vásáry István polgármester és dr. Láng Sándor tisztifőorvos megvitették minden szükséges intézkedést arra nézve, hogy a járvány továbbterjedésének útját állják.

A város valószínűleg hamarosan aziránt is fog intézkedni, hogy a tüszbetegek részére elkülönítő helyeket létesítsenek. Valószínűleg a leték és telek értékesítését.

volt bábaképezde főépületének egyik szárnyát fogják ideiglenesen berendezni a tüszbetegek részére, mert ez az épület továbbra is kórházi célokra fog szolgálni. Míg a közkórház pavilonjait és telkét a város pár hónapra belül értékesíteni kívánja, s így a tüszbetegeknek a közkórházi járványpavilonba való elhelyezése esetleg károsan befolyásolná az épületek értékesítését.

A debreceni ruhakereskedők a Króh-féle végkiárúsítás ellen

Küldöttségig kérték a polgármestert érdekeik megvédésére

Debrecen, október 11.

(A D. U. tudósítójától.)

Dr. Vásáry István polgármesternél pénteken küldöttségileg megjelentek Benyáts, Emerich és Asztalos debreceni nagykereskedők s a helyi kereskedők nevében előadták, hogy rájuk nézve rendkívül sérelmes a Króh Vilmos cég végeladása.

A Króh-féle végkiárúsítás, amelyre az I-ső foku iparhatóság a debreceni kereskedelmi és iparkamara véleménye alapján 3 hónapi időre adott engedélyt, elsősorban azért sérelmes a debreceni textilkereskedőkre, mert azalatt az idő alatt ruhaszükségletét mindenki a Króh-cégnél szerzi be, — ezenkívül pedig most mindenki a pénzért áruk vásárlásával elkölti a Króh-cégnél, ahol készpénz kell fizetni, s viszont a közönség nem fizeti a helyi kereskedőknél lévő adósságát, mert a végkiárúsítással kiköltik magukat.

Most a debreceni kereskedők az I-ső foku iparhatóságnak a végkiárúsítást engedélyező határozata ellen felelősséget nyújtottak be a polgármesterhez, mint II-od foku iparhatósághoz. A felelősséggel kapcsolatban

a kereskedők küldöttségileg is kérték a polgármestert, hogy érdekeiket védje meg a Króh-féle kiárúsítást végző Herczog- és társa budapesti alkalmi árusokkal szemben, akik nemesak a raktáron levő árukat adják el, hanem az ujonnan érkező cikkeket is.

A polgármester kijelentette, hogy a felelősséggel alapján a legsürgősebben jelentéstételre hívja fel az I-ső foku közigazgatási hatóságot, s ha törvényes eszközökkel lehetséges, mindent meg fog tenni, hogy a helyi textilkereskedők jogos érdekeit megvédje a hatóság.

A küldöttség a polgármester válaszáat megnyugvással vette tudomásul.

Épület és butor-vasalások, furnérok

Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-85.

Halottszállítás autóján végez vidékre is.

Nem létező címekre feladott motor-kerékpárokkal példátlanul furfangos sikkasztást követett el egy debreceni úgynök

Elrendelték Darvas Ferenc országos körözését — Kétezer pengő a ár

Az egész országra kiágazó nagy-szabású sikkasztás és csalás bünt-ügyében indította meg a debreceni rendőrség a nyomozást és a megszőtt sikkasztó kézrekerítésére már országos körözést is rendelt el. A tömeges sikkasztások elkövetője egy debreceni fiatalember, Darvas Ferenc 25 éves motorkerékpár úgynök, aki a szélhámosságnak egészen újfajta módját eszelte ki sikkasztá-sai és csalásai elkövetésére. A bünt-ügyi krónikában sem fordult elő még ilyen sikkasztási módszer, amely abban áll, hogy a szélhámós a vas-úti küldemények feladásánál az úgy-nevezett elővételi összegeket kicsalta és elikkasztotta.

A sorozatos sikkasztásokra úgy-jött rá, hogy az elmúlt napon fel-jelentést tett a debreceni rendőrség Székely Ferenc budapesti mo-torkerékpár kereskedő, akinél meg-jelent Darvas Ferenc Maksa Ferenc hollandi biztosítási úgynök társasa-gában és egy Douglas gyártmányú motorkerékpárt kicsalt azzal, hogy a gépet bemutatás végett lehozza Debrecenbe. A cég kiadta a gépet azzal a kikötéssel, hogy 48 órán belül, vagy vissza viszi, vagy pedig eladja és a kötelezet adja át a cégnek. Később rájött a cég, hogy Darvasnak nem is volt szándékában sem Debrecenbe hozni, sem eladni a gépet, hanem mihelyest az üzletből kihozta, az állomásra vitte és a nyu-gati pályaudvaron feladta egy kitalált nem létező címre és rögtön fel-vétl rá az állomáson 160 pengő úgy-nevezett elővételt. Az elővét összeg-kifizetése a vasútnál szokásos eljá-rás, mert ezt az összeget a külde-mény kiváltásánál be szokták haj-tani. Darvas azonban nem váltotta ki a gépet, hanem egy ismerősét küldte el a vasúthoz, aki azután el-váltotta és használta is a motorke-rékpárt.

A rendőrség a feljelentés megte-tele után le akarta tartóztatni Dar-vas, az úgynök azonban közben megszökött. Az első feljelentés után egymásután érkeztek a feljelentések az ország különböző részeiből Dar-vas ellen s minden egyes esetben a vasúti állomás főnökségek voltak a feljelentők. Darvas ugyanis rengeteg kerékpárt esalt ki több más cégtől is s mindegyik kerékpárt ugyan-ilyen módszerrel feladta vasúti kül-deeménynek s a szokásos elővételi ösz-szeget, 160—180 pengőt minden állomáson felvette. A bemondott cí-

mekre azonban nem lehetett továb-bitani a motorkerékpárokat, mert minden cím költött volt. Feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre Szolnokról, ahol a telher pályaudva-ron adott fel egy motorkerékpárt, továbbá Csengeréről, Budapestról s

A Berettyó vízszabályozó társulat a jövő évben 466 ezer pengő beruházást fog eszközölni

Ma lesz a társulat választmányi és rendes közgyűlése

Debrecen, október 11.

(A D. U. tudósítójától.)

A Berettyó vízszabályozó és ár-metelési társulat ma, szombaton dél-után fél három órakor választmányi és rendes közgyűlést tart a város-háza tanácsstermében, amelyen igen nagyjelentőségű ügyek szerepelnek napirenden. A 26 pontból álló tárgy-sorozat pontjai között szerepel többek között a társulat 1930-ik évi költségvetése, amelyből kitűnik, mi-szerint a jövő évben a rendes fenntartási költségekre 168.276 pengőt, dologi kiadásokra 22.195, fenntartás-ra és árvízvédelemre 127.500, köl-csönök törlesztésére, kamatai és ve-gyes kiadások céljára 285.937, ösz-szesen tehát 603.893 pengőt fordít a múlt évi 566.554 pengővel szemben. A rendkívüli beruházási kiadások 1928-ban 494.00 pengő volt, míg az

Debrecenből is. A kerékpárok között számtalan gyártmányú gép szerepel s kinyomozta a rendőrség azt is, hogy az így elsikkasztott kerékpá-rokkal Darvas bejárta az egész or-szágot s több gépet teljesen tönkre tett, úgyhogy a szélhámosságaival okozott kár meghaladja a kétezer pengőt.

A rendőrség most a gazdátlan mo-torkerékpárok tulajdonosait keresi, de egyuttal köröző levelet adott ki Darvas Ferenc ellen is, akinek leg-főbb ismertető jele, hogy balkarja feltűnően rövidebb a jobbkarjánál.

idén a fenntartási kiadásokkal együtt 1 millió 69 ezer 993 pengőt fognak kifizetni. Ezzel szemben a fe-dezet a költségvetés szerint 1 millió 70 ezer 452 pengő, tehát a várható maradvány 559 pengő lesz.

A költségvetést részletes indoko-lással látta el Korbély József kor-mányiötanácsos, a társulat nagy szaktudású és agilis igazgató-fő-mérnöke, amelyet a mai közgyűlé-sen fog teljes részletességgel ismer-tetni a gyűlés tagjai előtt.

Érdekes különben, hogy a társulat az előirányzás szerint 1930. évben építési és beruházási kiadásokra összesen 466.000 pengőt fog fordíta-ni, ami olyan nagy összeg, hogy az ebből eszközözendő beruházások fo-ganatosítása esetén nagyon sok ed-dig munkanélküli munkás fog mun-kaalkalmához jutni.

Negyvenkét gazdának hamis váltóval fizetett a terményért Weinberger Lipót

A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő tanácselnök büntetőtanácsa pénteken délelőtt tárgyalta Wein-berger Lipót földesi kocsmáros és gabonabizományos magánokirathat-misítási büntügyét. Weinberger, mint a Gyémánt Lajos debreceni gabona-kereskedési cég földesi bizományos-a a múlt évben összevásárolta a községbeli gazdálkodóktól a termé-nyeket. A bizományos köteleveket állított ki a vétel megkötése után s a Gyémánt-cég váltóval fizette ki a gazdálkodókat. Nagy volt azonban a gazdálkodók meglepetése, mikor a cég kevesebb összeget fizetett ki

nekik, mint amennyi tulajdonképen járt volna. Emiatt feljelentették Weinbergeret, aki a törvényszéken ki-jelentette, hogy már nem emlékszik azokra a kifizetésekre. A Gyémánt-cég ezzel szemben azt állítja, hogy a váltókat a Weinberger által be-küldött kötelevelek szerint állították ki s egyébként is azóta már mind a 12 károsult gazda megkapta a nekik járó pénzt. Weinberger szerint a ke-vesebb pénzről kiállított váltók csak elírás hibákból származhatnak. A bíróság a védelem indítványára új vizsgálatot rendelt el s ezért a tárgyalást elnapolták.

H. Kiss Pál már a vármegyén is feljelentésekkel fenyegetődzik

Ismeretes, hogy a törvényható-sági választásokat október 27-én fogják megjelteni egy városi, mint a vármegyei törvényhatóságokban. Ezzel az ügyvel kapcsolatosan Hal-dúvármegye alispáni hivatalában is megindultak már az előkészítő mun-kálatok, amennyiben kedden meg-kezdtek a százhatvan ezer szavazó-lap lebélyegzését, amelyeket azután a szavazók arányában fognak kiosz-tani a városok polgármesterének és a szolgabíráknak. Az alispáni hiva-tal előszobájában négy nap óta sza-kadatlanul folyik már ez a munka s a szavazó-lapok közül igen sokat már át is vettek az egyes szavazó-kerületekben. Elsőnek az úgynevez-tett egyesült ellenzéki blokk igé-nyelte a szavazó-lapokat s a Hajdu-szoboszló kerülethez tartozó ellen-zékiek már esztörtökön át is vették azokat az alispáni hivatalban. Pen-

teken pedig Hegyemegi Kiss Pál ve-zérletével a hajdudorogi kerületből ötven tagú küldöttség jelent meg s Pákozdy Sándor alispán távolléte-ben Nábráczky Béla főjegyzőnek tolmácsolta Hegyemegi a küldöttség kérését, hogy tudniillik a kerület választói arányában adják ki nekik is a szavazólapokat.

Az alispáni hivatalban azt a felvi-lágosítást kapták, hogy a választói létszám felének megfelelő összegű szavazólapot adnak csak ki, mire Hegyemegi Kiss Pál csak a fejét in-gatta, párthívei között pedig olyan hangok hallatszottak, hogy Debre-cen városa sokkal kulánsabban járt el, mint a vármegye, mert az kiadta a kért szavazólapok egész mennyi-ségét. Hegyemegi ezután arról kez-deit beszélni, hogy az előtte való napon a hajdusoboszlói kerület megkapta a kívánt szavazólap

mennyiséget... Itt azonban hirtelen megállott mondokájában Hegyemegi Kiss Pál, mert észrevette, hogy ugyanekkor jelen van az alispáni hivatal előszobájában a Debreceni Ujság munkatársa is, aki jegyezte a hallott adatokat. Hegyemegi inger-ülten jelentette ki, hogy a sajtó képviselője előtt nem beszél, mire bevonultak az alispáni tanácskozó terembe.

Hogy mi lett ezután a vége Hegy-megi és ötven partive titkos küldet-sének, nem tudjuk, mert munka-társunk — nehogy Hegyemegi Kiss Pálnak kellemetlenségeket okozzon a feljegyzésével — a tanácskozó folyama alatt elhagyta a szobát. Azt azonban nem tartjuk feleslegesnek megjegyezni, hogy Hegyemegi, mi-előtt a küldöttséget a vármegyei főjegyző fogadta volna, párthívei előtt kijelentette, hogy az alispán eljárása a szavazólapok kiosztásá-val kapcsolatosan törvénytelen s nekik joguk volna ellene feljelentéssel is élni. Hogy mielő törvénytelen-séget fedezett fel a nagy demokrata vezér az alispán intézkedésében, arról már nem nyilatkozott. Nyilván azért, mert jelen volt a sajtó.

Nagy malomtűz pusztított Gyulakesziben

Zalaegerszeg, október 11.

Gyulakesziben a Króh-féle hen-germalomban tűz ütött ki, amely rö-videsen lángborította az egész épületet. Az épület falai összeomlot-tak és ledőlt a hatalmas kémény is, amely maga alá temette Balog Fe-renc földművest és Kutasi Ferenc tapolcai tűzoltót. Balog belehalt sérülésébe, Kutasi állapota súlyos. A malomban bentégett a kiscagdák el-raktározott termése is.

Juhászbotlalt verte fejbe alvó barátját

Somogyi József hajdusoboszlói juhász a múlt év szeptemberében egy kis italdzsára betért Vágó Sán-dor barátjával az egyik kocsmába. A barátok között ivás közben nézet-eltérés támadt s már külön-külön távoztak el a kocszából. Vágó Sándor kiment a mezőre s ott elaludt. Somogyi pedig ellátogatott egy me-szik kocszba, ahol még sokat ivott. Amikor aztán visszatért a mezőre meglátta Vágót, olyan harag fogta el, hogy juhász botjával a fejé-re ütött a barátjának. Vágó az erős ütés következtében elvesztette esz-méletét, amit látva társa egyszeribe kilőzandótt s besietett a városba orvosért. Az orvos kisetett a me-zőre s megvizsgálva Vágót megá-lapította, hogy koponyatörést szen-vedett. Súlyos testi sérítés büntette miatt került Somogyi pénteken a debreceni törvényszék elé s a bíró-ság 5 hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A KROKODILUSOK KÖRÜLZÁRTAK EGY SZIGETEN ÉPÜLT BORNEOI KÖZSÉGET

Borneoi jelentések szerint a sziget délnyugati részében annyira elszapo-rodtak a krokodilusok, hogy a környék lakossága a holland kormányhoz volt kénytelen fordulni segítségért. A krokodilusok tanyája a Martapoera folyó partja. A folyó egyik szigetén, a Bena-szigeten épült Anjer községe teljesen körülzárták a krokodilusok, úgy hogy a városka lakosai nem mer-nek kimozdulni házaikból. Néhányan közülök megkísérelték, hogy a közeli Proas városába meneküljenek, ezeket azonban ezer és ezer krokodilus tá-madta meg. Eddig nyolcvan benszü-ltetett faltak fel a krokodilusok.

Szörmeárúk, kész bun-dák legol-csóbban beszerezhetők
ADLER szücsnél,
Batthyányi-utca 2. szám.
Fióküzlet: Piac-utca 83.

ÜVEGFAL,
mely irodának alkalmas
eladó.
József kir. herceg-u.
16.

HIREK

1929 október 12. (szombat)

Prot.: Miksa. Kath.: Miksa.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Fiac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővástartér. — Csillag, Árpád-tér 1. Mátyás Király, Nyilastelep, Márton E. utca 1. szám.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déry-muzeum) szeptember 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-tember 1-től nyitva délelőtt 10-12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban már inkább csak a keleti részeken volt kevés eső. Az általános lehűléssel kapcsolatban a hőmérséklet nappal csak kevés helyen érte el a 15 fokot, éjjel pedig többnyire az 5 fok alá süllyedt. Turkeven, Szombathelyen 2 fok volt a minimum.

Időprognózis: Változó, hűvös idő várható.

ISTENTISZTELETEK

vasárnap, 1929 október hó 13-án.

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr Révész Imre, d. u. 5 órákor Márki Kálmán. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Siposs Imre, d. u. 5 órákor Kovács József. Kistemplomban d. e. 11 órákor prédikál Szele György. Kossuth u. templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, 5 órákor Madar Zoltán. Kossuth u. templomban d. e. fél 9 órákor ifjúsági istentisztelet, prédikál Kántor József. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál K. Kiss László, d. u. 3 órákor Magyar Bertalan. Ispoltályi templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Szabó Gyula. Homokkertben d. e. 10 órákor prédikál dr Ferenczy Gyula, d. u. 3 órákor Madarász József. Csapókerben d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, Gerda Sándor. Nyulási barak d. u. 3 órákor Sztajanovits L. Nagyerdőn d. e. 9 órákor prédikál Mezey Béla. Nyilastelepen d. u. 3 órákor prédikál Papp Imre. Bánk Vajda László. Fallagon Uray Sándor. Szegesen dr Erdélyi S. Hármashegyen Kalats Ferenc. Macson Konrád Zoltán.

A róm. kath. templomban:

Magyarok Nagyszonyának ünnepe. Szentmise a szokott vasárnapi rendben reggel 6 óráig. Utolsó mise félegy órákor. Háromnegyed kilenc órákor diákmissza szentbeszéddel. Fél tíz órákor ünnepélyes nagymise, utána prédikál Kovács Sándor káplán, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután félnégy órákor szentolvasó, utána szentbeszédet mond dr Bartók Mátyás káplán. Szentbeszéd után ájtatosság.

Az evangélikus templomban.

Október 13-án, vasárnap d. e. 10 órákor istentisztelet: Labossa Lajos. — D. e. fél 1 órákor leventeistentisztelet: Labossa Lajos. — F. hó 12-én, szombat délután 5 órákor az iskolai épületben vallásantársi szülő értekezlet. Előadást tart Repos Viktor.

Vallásos ünnepély. A csapókeri református egyházi körzetben október 12-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendeznek az istentisztelet kertében. Műsor a következő: Imádkozik: F. Tóth Sándor, prédikál: Gerda Sándor, szaval: Molnár Elemér, felolvas: Szabó Géza, énekel: Hetey Pál, hegedűn kíséri: Szakács József, befejezésül imádkozik Gerda Sándor.

Konvertálás céljából újabb kölcsönt kapnak a tisztántuli fagykárosult gazdák

A fagykárhitelből annyi összeget vehetnek igénybe, amennyivel a korábbi vetőmag-kölcsönből még tartozásban vannak

Debrecen, október 11. (A D. U. tudósítójától.)

Hajdúvármegyében és általában a fagykárosított tisztántuli területeken lakó gazdák és érdekképviseleteik részéről nemrég akció indult meg a korábbi vetőmagkölcsönökből még fennálló tartozások prongálására. Erre vonatkozólag kérést is intéztek a földművelésügyi miniszterhez, ahonnan most érkezett meg erre az ügyre a válasz a főispáni hivatalhoz. Ebben a miniszterium kijelenti, hogy a régebbi vetőmagakcióból eredő és még fennálló kölcsöntartozásokat prongálni nem lehet. Mindazok azonban, akiknek ilyen vetőmagkölcsön-tartozásuk van, konvertálás cél-

jára október 31-ig a fagykárhitelből akkora kölcsönösszeget vehetnek igénybe, amennyi a még fennálló tartozásuk. Az ilyen kölcsönökért közvetlenül az OKH illetékes szövetkezethez kell fordulniuk a gazdáknak.

Ebben az ügyben a szövetkezetek a megfelelő eljárásra már meg is kapták a szükséges utasításokat az illetékes miniszteriumtól, úgy, hogy az ilyen terminusú kölcsönök folyósításához semmiféle engedély nem szükséges. Az erre vonatkozó írásbeli rendelet — mint a miniszteriumból érkezett telefonértesítés is mondja. — három-négy napon belül már megjelenik.

Szegeden hamis pengő gyárat rendezett be egy kovácmester

Elfogták a hamisítót

Szeged, október 11.

Az utóbbi időben Szegeden nagy mennyiségű hamis pengő került forgalomba. Nem mult el nap, amikor a szegedi rendőrségre néhány hamis pengő ne vittek volna be. A rendőrség dr Papp Mihály ottani rendőrkapitány irányította a nyomozást s a hat hét óta szakadatlanul tartó munkálatainak szerdán délelőtt váratlan fordulat adott új irányt. — A rendőrkapitány előlty ugyanis megjelent Vajna Adam 52 éves, büntetett előéletű Somogy-telepi lakos és kijelentette, hogy a kiadásainak fedezésére szükséges 150 pengőért a rendőrség kezére juttatja a pénzhamisítót. A rendőrkapitány

erre saját zsebéből 115 pengőt adott Vajának, akit ettől a pillanattól kezdve két detektív figyelt. Valna a pénzhamisítóval napokon át különböző kiskocsmákban mulatott, míg végre pénteken hajnalban egy garni szállóban részeg állapotban a detektívek letartóztatták őket. A pénzhamisító Sói József 45 éves Somogy-telepi kovácmester, aki Pozsonyban már három hónapot ült pénzhamisításért. Mindent töredelmesen beismer. A lakásán tartott házkutatás alkalmával, a detektívek a könyhlában erejtve megtalálták a kliséket, néhány hamisítványt, valamint a készítéshez szükséges ötvözeteket is.

Magyarországon ma már negyvenezer holdon folyik az intenzív dohánytermelés

A magyar dohányexport egy év alatt több mint százszor mázsával emelkedett

Debrecen, október 11. (A D. U. tudósítójától.)

A világháború előtt 82.000 kat. holdas területen termesztettek Magyarországon dohányt, azonban a megszállás és a fogvasztás csökkenése következtében ez 24.000 kat. holdra zsugorodott össze. Szomorú állapot volt ez ezelőtt egy-két évvel szemben a helyzetnek a megváltoztatására törekedett Mayer János földművelésügyi miniszter, amikor nemrégiben kijelentette, hogy a magyar mezőgazdaságnak át kell térnie a hasznos növények termesztésére. Ennek eredményeképpen tudható be, hogy ma már megindult a rekonstrukció munkája, ami azonban — tekintve a súlyos viszonyokat, — még csak lassan haladhat előre. Annnyit azonban már most is el-

érték, hogy Magyarországon a dohánytermelés 40.000 kat. holdas területen folyik és igen szép eredménnyel. A dohánytermelés megnövekedéséhez hozzájárult a buza nagyarányú áresése is. Amikor a dohány beváltási árát 1925-ben megállapították, az akkori 32 pengős buzaárhoz arányosították. Azóta a buza ára 20 pengőre esett, ellenben a dohánybeváltási ár megmaradt az 1925-ös szinten. Erdenes tehát a dohánytermesztést. A Dohányjövődék új rezsimje kitűzött céljának megfelelően kezeli a dohánytermelési engedélyeket is.

Egyetlen adat is bőven elegendő az akció nemzetgazdasági jelentőségének megvilágítására. A dohányexport 40.000 mázsáról 145.000 mázsára emelkedett.

Szénszükségletét

legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Schuschitzky János és Tsa cégnél (Ferenc József-ut 22-24.) Telefon 12-48, 12 62 szerezheti be.

Salgótarjáni-, borsodi-, porosz-fűtőszén és kocsz.

GYÁSZROVAT

Tatár Miklós életének 5-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 12. napján délelőtt 11 órákor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Nagy Margit életének 3-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délelőtt 11 órákor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Mészáros Mária életének 1 és fél éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 2 órákor lesz a Csapóker, Mátyás király-utca 30. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia-utcai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Polgár Bőr János 32 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 12. napján, vasárnap délután 3 órákor lesz a Miklós-utca 46. számú háztól a Kistemplomban tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési intézete rendezi.

Kalló Katóka 8 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 2 órákor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési intézete rendezi.

Az igazságügyminiszter pályázatot hirdet bírósági joggyakornoki állásokra. A hivatalos lap október 9-i (230.) száma közli, az igazságügyminiszter rendeletét, mellyel a kir. bíróságoknál üresedésben lévő fogalmazói állások betöltése céljából a budapesti, debreceni győri, pécsi és szegedi ítélőtáblák területén néhány joggyakornoki állásra pályázatot nyit. A pályázati felhívás közli a kinevezések általános feltételeit s a szükséges okmányokat.

Tanítóválasztás Hajdúsámsonban. A hajdúsámsoni róm. kath. főkegyháznál üresedésben lévő tanítói állásra a pályázati határidő lejárván, holnap, vasárnap adják meg a választást. Ebből a célból szentmise végeztével gyűlést tart az iskolaszék, amelyen dr Rózsa Jenő káplán fog elnökölni.

MÁV. nyugdíjas „Kansz” tagok figyelmébe. Október 13-án, vasárnap délután 4 órákor választmányi ülést tartunk, melyre a választmányi tagokat meghívja. Az elnökség.

Az EME bajtársi összejövetele. Az EME szombaton este 8 órákor Calvin-tér 13. sz. alatti clubhelyiségében összejövetelt tart. Minél számosabb megjelenést kér az Elnökség.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-u. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. fél 9-9 óráig imaáhitat, 9-10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6-7-ig prédikáció, fél 8-9 óráig ifjúsági estély, szavalat, ének és zenekari számokkal.

ÉRTESÍTÉS: A Margit-lühdő folyó hó 13-án, kivételesen vasárnap is egész nap nyitva lesz.

Felhívás: Az összes borbély és fodrászsegédek, akik az október 17-én estére hirdetett szakmai és tisztújító értekezleten részt akarnak venni, október 15-én reggel 8 órától 11-ig Csapó utca 17. alatti vendéglőbe az iv aláírás végéig jelenjenek meg. Az értekezlet csak abban az esetben lesz megtartható, ha a kellő létszám meg van.

Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József ut 7. Bika-szálló mellett.

— **Dr Korpássy László tb. tisztiorvosi kinevezése.** Dr Hadházy Zsigmond főispán dr Korpássy László orvost, aki nemrégiben pályázott a Debrecen városánál megüresedett tisztiorvosi állásra is, de a közgyűlés más jelöltet választott meg, most tiszteletbeli tisztiorvosnak nevezte ki Debrecen városához. A kinevezés széles körökben nagy megelégedést keltett annyival is inkább, mert dr Korpássy László a város egészségügye terén máris olyan nagy érdemeket szerzett, amelyek méltóvá teszik őt, hogy a város tisztiorvosai között is helyet foglaljon. A kinevezés alkalmával dr Korpássy Lászlót barátai és tisztelői meleg szeretnecsökívánataikkal halmozták el.

— **Dr Benkő Géza vármegyei főügyész előadása az Ügyvédszövetségben.** Az Ügyvédszövetség debreceni osztálya az évenként megtartani szokott előadás sorozatát ebben az évben is felveszi. Az első előadás 1929. október 16-án, délután 6 órakor tartja az ügyvédi kamara dísztermében, amelynek keretében dr Benkő Géza vármegyei főügyész az ezidőszerint legaktüálisabb témát: az új közigazgatási törvényt teszi előadás tárgyává. Az előadást az Ügyvédszövetség minden érdeklődőt szívesen lát. Az előadást este 8 órakor az Angol Királynő étteremben társasvacsera követi, melyen az Ügyvédszövetség az előadás részvevőket szívesen látja. Teríték (menü) 2.— pengő. Jelentkezés kedden délig dr Bözörményi Béla ügyvédnél. Telefon 7-80.

— **Veni Sancte egyetemi hallgatók számára.** Az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Köre, a Tisza István tudományegyetem és a Gazdasági Akadémia római katolikus hallgatói számára ezidén is **Veni Sanctét** mondat, amelyen más esztendőben is teljes számmal vettek részt az érdeklődő diákok. Más években az egyetem ünnepélyes megnyitására napján tartották a katolikus diákok **Veni Sanctéjüket**, ezidén azonban egy nappal előbb lesz, vagyis vasárnap, október 13-án reggel 9 órakor a Teréziánus kápolnában, Varga-utca 5. szám alatt. Az ünnepélyes **Veni Sanctét** Kovács Sándor tartja, aki ugyanakkor szentbeszédet is mond az egyetemi hallgatóknak.

— **Egységspárti értekezlet.** Az egységspárt VIII. sz. körzetében lakó párttagokat október 15-ik napjának délután 6 órájára a Péterfia-utca 55. sz. Galambhoz címzett vendéglőben levő rendezés párt helyiségbe meghívja és minél számosabb megjelenést kér a körzeti elnökség.

— **ZENEKEDVELŐK első bértel** október 15., kedden este. Budapesti filharmonikusok, Dohnányi, Lauritsin. Napijegyek Méltusznál.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam felkérése.** A Népszerű Főiskolai Tanfolyam elnöksége az egyes hivataloknál, egyesületeknél, iskoláknál, intézeteknél bizalmi egyéneket, hogy mielőbb jelentsék be az egyetemi gondnoki hivatalban telefonon — 14-39, hogy hány darab meghívóra van szükségük a gondjukra bízott iskolában, hivatalban való elhelyezés végett. — **A tanfolyam elnöksége** ugyanis a meghívókat annyi példányban nyomtatja ki, hogy a bizalmi egyének által bejelentett igényeket teljesen kielégíthesse. A bejelentések október 18-ig eszközlennek.

— **Halmosné Fancsovits Emma** tánciskolája az „Egységspárt” helyiségében. Ferenc József ut 26. sz. Beiratkozni: Szent Anna-utca végén lévő MÁV palotában

A jegyzők debreceni internátusához ingyen telket kérnek a városától

Brogle József az Országos Jegyzői Árvaház igazgatójának vezetésével tegnap délelőtt dr Vásáry István polgármester előtt megjelent a hajdu- és biharmegyei jegyzők küldöttsége. A jegyző-egyesületek elnökei voltak a küldöttségben.

A küldöttség nevében Brogle József elmondta a polgármesternek, hogy a biharmegyei jegyzők egyesületük elé legutóbb azt a kérést terjesztették, hogy a szövetség Debrecenben létesítsen jegyzői internátust. Ezt az indítványt a jegyzők pénteki közgyűlésükön, amelyet Debrecenben a vármegyházban tartottak meg, tárgyalták s egyhangúlag az internátus létesítése mellett foglaltak állást. Határozatukkal kapcsolatosan azonban arra kéri a polgármestert és Debrecen városát, hogy az internátus létesítésében a

jegyzői szövetséget támogassa s ha lehet, az építendő internátus részére a város adjon telket.

Dr Vásáry polgármester Brogle József szavaira válaszolva kijelentette, hogy tisztaban van azzal az értékes munkássággal, amelyet a jegyzői kar kifejt s ezt Debrecen városa is, bár közvetlen kapcsolata nincs a jegyzői karral, méltányolni kívánja. Eppen ezért megígéri, hogy a jegyzői kart a Debrecenben felállítandó internátus létesítésénél támogatni fogja a város s annak idején, ha telekajándékozás iránti kérelmüket az új törvényhatósági bizottságtól közgyűlés tárgyalni fogja, a városi magisztrátus a legmelegebben pártolni kívánja kérelmüket.

A jegyzői kar népes küldöttségének tagjai örömmel vették tudomásul a polgármester választát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Zavacki Ferenc—Buri Julia, Zeke Mihály—Saja Zsófia, Tóth Károly—Varga Julia, Bauer Andor—Guttmann Bella.

Születések: Beke Antal cipész, leány Kóza. Kaszás Antal kocsis, leány Erzsébet. Vedres István máv. fűtő, leány Mária. Guttmann Jakab szatócs, leány Edit. Horváth Sándor fm., fiu Sándor. Szemán Imre máv. altiszt, leány Mária. Varga József máv. altiszt, fiu Emil.

— **Eljötték, mert eladta az árverésre lefoglalt holmit.** Cseh Ferenc derecskei kerékgyártó ellen adótartozás miatt végrehajtást vezetett a közsigi végrehajtó. Több szekeret lefoglaltak nála s már ki is tüzték a hivatalos árverést, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert a kerékgyártó eladta a lefoglalt szekereket. Sikkasztásnak tekintendő büntetés miatt megindult Cseh ellen a büntügyi eljárás s a debreceni kir. törvényszék 8 napi fogházbüntetésre ítélte. Felelősségéért a büntetés az ítéletábla dr Várady Sándor táblai tanácselnök büntető felelősségi tanácsa elé s az ítéletábla helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amely így aztán jogerőre emelkedett.

— **Akinek drótkerítéssel még nincs körülvéve a háza, vagy villája, gondoljon arra, hogy a tél hirtelen beállhat, amikor is drótkerítést tartó betonoszlopok földbe helyezése már nehezzé válik és nem is lesz olyan tartós. Mielőtt tehát beáll a tél, használja ki a jó idő előnyét és Neubauer-nél Kétnalom-utca 4. szám alatt rendelje meg a házatáját széppé varázsló nélkülözhetetlen drótkerítést. Telefon 15—62.**

— **Építetőknek.** Vértessy Ferenc képesített kőművesmester készít tervrajzokat, költségvetést, vállalja új épületek felépítését, átalakítását, meglévő épületek megreperálását és nedves falak szárazzá tételét. Szolid ár mellett, jó munkálattal, amit az eddigi munkáim is bizonyítanak. Debrecen, Csillag-utca 106. szám.

— **Egyetemi és gazdasági akadémiai tankönyvekből gazdag raktárt tart a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat rt. Telefon 2—96.**

— **Nagy szücsmester Szent Anna-utca 3., saját műhelyében készült bundák és szőrmeáruk kaphatók.**

— **Tüköryártás, üvegsziszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 13. sz. Telefon 356.**

— **Vasárnap lesz a Prohászka-emlékünnepe.** Hirt adunk már róla, hogy a Szociális Misszió Társulat debreceni szervezete vasárnap, vagyis október 13-án szép sikerűnek ígérkező ünnepséget rendez, amelylyel hódol Prohászka Ottokár, a tragikusan elhunyt nagy magyar főpap emlékének. Az ünnepség iránt városszerte élénk érdeklődés mutatkozik s a jelek szerint a vasárnapi előadás is méltán fog sorakozni az eddig tartott pompás előadásokhoz, amelyeket mindenkor a legszebb siker jegyében rendezett meg a Misszió Társulat. A műsor ez alkalommal is nagy gondnal, precíz hozzáértéssel összeállított és kiváló. Az ünnepség szónoka dr Deák János tabori lelkész, a kitünő egyházi író és jeles előadó. Berényi Ágnes és Majoros Richárd szavalattal szerepelnek, Gölner Jánosné és Hauser Jánosné énekszámmal. Piribauer Ferenc és Piribauer Aranka pedig hegedűn, illetve zongorán egy Beethoven-szonátát adnak elő. Az egész műsornak a Szent László Dalegyetelneke adja meg a keretet, amely ez alkalommal Haydn Krisztus hét szavából mutat be részleteket Kollwenz Rezső karnagy vezényletével. Az előadás a piaristák reálgimnáziumának dísztermében lesz s pontosan 6 órakor kezdődik. Belépődíj nem lesz, mindössze a rendezés költségeinek fedezésére és az építendő Prohászka-emléktemplom javára kérnek felülfizetést, vagy műsormegváltást. A rendezőség nem vállalkozik arra, hogy vaiaiknek helyet tartson fenn, miért is az általános, nagy érdeklődésre tekintettel ajánlatos, hogy helyét idejekorán foglalja el mindenki.

— **A takarékos és helyes gázfőzés bemutatása.** A városi világítási vállalat egyrészt, hogy a gáz fogyasztását, illetve használatát minél szélesebb körben terjessze és azt általánossá tegye, másrészt pedig, hogy a közönségnek bemutassa hogyan kell a gázzal takarékos banni, hogy a gázszámlák minél alacsonyabbak legyenek, hogyan kell a főzést, sütést praktikus és helyesen eszközölni, folyó hó 12-én a Royal szálloda nagytermében gázpropaganda bemutatót fog tartani. Ez alkalommal reggel 9 óratól déli 1 óráig és délután 3 óratól este 8 óráig a Royal szálloda termében felállított gáztakarékúhelyeken bemutatják a főzést, sütést s ugyanakkor Budapestről erre az alkalomra leérkezett szakfőzőnő magyarázatokkal fog szolgálni és külön előadásban fogja ismertetni ma délután 5 órakor, miként kell a gázzal szakszertűen banni és ugyancsak ez alkalommal be fogja mutatni, hogyan lehet egész nagy családi ebédeket rövid idő alatt pár fillér költséggel elkészíteni. — Felhívjuk a ma délután, szombatban tartandó ezen bemutató sütés, főzés és előadásra főként a háziasszonyok figyelmét. Ez alkalommal tudatja a világítási vállalat, hogy a gázbevezetésre a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja. Ott, ahol nincs gázbevezetés, a háztulajdonosnak csak fellet kell megfizetni a gázbevezetésnek és ezt az összeget is 5 év alatt fizetheti le, míg a másik felét az illető fogyasztó fizeti meg olyképen, hogy mindaddig havonta köbméterenkint 2 fillérrel többet fizet gázért, míg a bevezetés reá eső fele összege kiegyenlítetté nem lesz. Ugyancsak ez alkalommal a legmodernebb gáztakarékúhelyek, gázreszautók, autógéyserek stb. ki lesznek állítva és ezek is a legkölnyebb részletvezetési feltételek mellett kaphatók a világítási vállalatnál.

— **Angoiból, franciából, németből fordítok, magyart fordítok angolra, németre, francáira. Helen Society, Ferenc József ut 40.**

A mozgószínházak közleményei: Péntek—szombat—vasárnap:

APOLLO

Világfilmek

A hontalan hős

Biró Lajos világhírű drámája 9 felvonásban. Főszereplők: Emil Jannings, Evelyn Brent és William Powell. Megelőzi:

Az asszonyszelidítő

A szerelem játéka 7 vídám felvonásban. Főszereplők: Adolphe Menjou.

VIGSZÍNHÁZ

Péntektől—keddig. Október 11—15 ig. A legszebb magyar tárgyú világfilm! Mikszáth Kálmán és Harsányi Zsolt világsiker arató mesterműve és Belváry G. za mester rendezése:

A Noszti fiu esete Tóth Marival

A magyar társadalmi életképe 10 felvonásban. Főszereplők: Evelin Holt, Székely Ibolya, Ivor Novello és Verbes Ernő. Az előadásokon a kísérő zenét Kiss Béla és zenekara szolgáltatja. Kísérők:

Paramount világhíradó, Haj-sza a kombiné után, bohózat.

URÁNIA

Péntek—szombat—vasárnap:

Két attrakció egy előadásban!

Rin-Tin-Tin legújabb világhittrakkója

A farkasok fia

Kalandok a hósviatagon 8 felvonásban. Főszereplők: Lella Hiams, John Mijan és Carol Nye. Megelőzi:

Michigan gyermeke

(Aranytáros)

Kaland az arannyal és a szerelemmel 6 felvonásban. Főszereplők: Conrad Nagel és Renée Adorée.

METEORBAN

Szombaton:

A cayennei pokol

Kalendordráma 9 felvonásban Eszterházy Agnes és Jean Murattal

És a fényes kísérő műsor!

Előadások: 6 és 8 óraker.

Vasárnap:

A kísértetek órája

Kalendortörténet 8 felvonásban Thomas Meigham és Mariette Mullnerrel és

A nőrabló

Vadnyugati történet 7 felvonásban Betty Bronson és Lane Chandlerrel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraker.

Versenykuglizás. A Katolikus Otthon tagjai október 13-án délelőtt 10 órától versenykuglizást rendeznek hölgyek részvételével, melyre úgy az otthon-tagokat, mint vendégeket szívesen látunk. Versenydíjakat meg tudhatni a Katolikus Otthon kuglizójában. Az elnökség.

Öt pengős esti angol tanítvány Helen Society, Piac-utca 40. — Beiratkozás angol nyelvre. Középsiskolai tanulókat korrepetálók német és francia nyelvben. Helen Society, Piac-utca 40.

Ha olcsón jót akar, ha a világ eseményeiről a leggyorsabban és legmegbízhatóbban akar értesülni, ha szépirodalmi tájékozottságát akarja növelni, úgy olvassa a Nemzeti Ujságot és az Új Nemzedéket. Mindenütt követele.

Schóber szerdán terjeszti elő az osztrák alkotmányreformot

Bécs, október 11.

A jövő héten megkezdődik Ausztria politikai nagy hete: szerda délután ül össze a nemzeti tanács és ezen az ülésen ki fogják egészíteni a kormányt. A nemzeti tanács a kancellár előterjesztésére közoktatási miniszterre fogja megválasztani Srbik dr egyetemi tanárt és pénzügyminiszterre Juch dr pénzügyminiszteri osztályfőnököt. Ugyancsak ezen az ülésen fogja Schóber kancellár nagyszabású expozé kíséretében előterjeszteni az alkotmányreformról szóló javaslatot, ezután megindul fölötte a vita. Pénteken lesz ennek a fontos törvényjavaslatnak első olvasása és a vita be-

fejezése. A szociáldemokraták visszavonulását semmi sem jellemzi jobban, mint az, hogy egy olyan kérdésben, amely miatt évek óta a legnagyobb harcot folytatták, meghátráltak. A szociálisták ugyanis ragaszkodnak ahhoz, hogy az államrendőrség bizonyos jogait magukhoz ragadják. Sikertől nekik a színházakban, moziban, hangversenyekben és sporttelepeken a rendőri funkciókat az állami rendőrségtől az általuk szervezett városi őrségre ruházní. Ebben a fontos kérdésben a szociálista párt azt a jogát is fel fogja adni, hogy a városi őrség végezze a rendőri funkciókat.

TESTEDZÉS

A Bocskay Ujpest ellen

Amatőrbajnokságban

Játsszik vasárnap Budapesten. A Bocskay a legjobb condícióban veszi fel a küzdelmet és complett csapatával, csak Molnár gyengélkedik, de vasárnapig valószínűleg rendbe jön ő is.

Az országos felebbezési tanács

foglalkozott a TTE felebbezésével, melyet az Alsövetség azon tanácsát határozata ellen adott be, mely a DMTE-t osztályozó nélkül az első osztályba sorolta s megváltoztatta az Alsövetség határozatát akként, hogy a DMTE köteles az első osztályba jutásért osztályozót játszani a TTE-vel. Előre látható volt ezen határozat. Most a bajnoki szorongás közepén kell majd lebonyolítani azokat a mérkőzéseket, melyeket még szeptember folyamán lejátszathatt volna a kerület anélkül, hogy komolyabb akadályokat idézett volna elő a bajnokság lebonyolításában. De nem kellett az Alsövetségnek a szabályok alapján való maradás, inkább képes volt egy olyan határozatot meghozatalára, melynek nyilvánvalóan szabálytalan volta miatt sorsa előre látható volt, csak azért, mert ez a megoldás nekik kényelmesebb volt s mert arra számítottak, hogy kézzel helyezett már nem fognak változtatni Budapesten sem. Hát nagyon csalódtak ezek az urak, viszont a DMTE pedig mutassa meg, hogy tényleg jobb, mint a TTE s az osztályozó mérkőzések sikeres lebonyolítása után nyugodt lelkiismerettel foglalhatja el a helyét az első osztályban, mert nem a zöld asztal dráblíci, hanem a jó munka megérdemelt gyümölcseként érte azt el.

vasárnap a következő mérkőzések kerülnek előtérbe: Nyíregyháza: NYLVE—NyÖTSE bíró dr Kupinszky, NYKISE—DVSC bíró Szántó. Nagykálló NSE—DMTE bíró Debreceni, Debrecen DTE—DEAC bíró Schön, II. osztály. Püspökladány MÁV—Székgyár bíró Kovács, Debrecen Zerkovitz—Pátkógyár bíró Nagy, Mátészalka Tuzoltók—NyVSC bíró Magyaróssy.

A magyar válogatott athléták Debrecenben

A DEAC országos versenyére iram már is hatalmas érdeklődés mutatkozik. A versenyre utabban a Testnevelési Főiskola négy kiváló hölgyathlétájának nevezését jelentette be s így a hölgyversenyeken is több induló részvételre várható. Az esztendőben terjedt el annak a híre Debrecenben, hogy a DEAC tárgyalásokat folytatott a MASZ-al a genovai verseny elmaradása miatt itthon maradt magyar válogatottak debreceni startjáról.

Érdeklődésünkre a DEAC vezetőjétől azt az információt kaptuk, hogy valóban folynak a tárgyalások ebben az irányban és a mai nap folyamán közli a Szövetség azoknak a versenyzőknek a nevét, akik részt vesznek a debreceni versenyen, mert Budapesten meghívási verseny szándékoztak rendezni és erre a válogatottak valamennyien meg voltak hívva. Mindenesetre örvendünk, ha a DEAC-nak eme kísérlete sikerrel járna és egy nem mindennapi sport eseményével lenné meg Debrecen közönségét.

SZÍNHÁZ--MŰVÉSZET

Orpheus a pokolban

Offenbach muzsikája valósággal felvillanyozólag hat a mai operettközönségre, amely eltikkadva ténferg a haldokló műfaj csenevész termékei között. A harmadik eszázad házi szerzőjében még van invenció, ílet, szellem, lendület, jókedv — s mindennek igen ambiciózus és lelkis tolmácsolója volt pénteken este a Csokonai színház új együttese. Ámde Orpheus a pokolban, — de a színpadon is a manapság szokásosnál sokkal magasabb zenei igényekkel lép fel s ebből a szempontból már Debrecenben látunk magasabb előadást, — például a legutóbbi tavalyelőtti reprint. Csanak Béna dirigálása pontos volt és lendületteljes, a zenekar ma is elismerésre-

méltóan megtett minden tőle telhető, ám az énekes együttesről. — *cu masse*, — kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy egy észrevehető árnnyalattal gyöngébb a két-három utolsó évben megszokottnál.

Szűcs Lászlónak Orpheusban nem sok alkalma van, erőteljes tenorját érvényesíteni, míg Szűcs Erzsébet (Eurýdike) szép hanganyaga meg sok eszűszólásra szorul. Ezt a hangot előre kell hoznia egy jó énekmesternek; hangvétele is bizonytalan. Játékban remélhetőleg fejlődni fog. Kornély Mária partijából ki kellett volna huzni a kényesebb koloraturákat, elvégezte egy mai operetprimá lomával szemben nem lehet vig e ai igényeket támasztaur. Mazur...

Sugár Gyula baritonja rokonszenves, Plutót disztinyáltan, elegáns mérséklettel alakította. Erkel Gabi mint közvélemény tanácsagot tett a humor iránti érzékéről.

Az előadás erősségei azok a szereplők voltak, akik szemmeláthatólag nem törekedtek zenei sikerre. Perenczy Marienne friss könnyedsége és temperamentumos vidámsága igazi Offenbach-i stílus. Erőtel Kálmánnal leített tánc művészi teljesítmény. Graciózus Amor Titanyt Jutka. Az együttesnek lendületes központja mégis Misoga Jupiteye volt, ez a minden gesztusában kacagató, groteskségében is izlésel tulzó pompás figura, méltó párja a páratlan humorú Halasinának. Siva Jankó mélyértelmű, tragikomikus szimbóluma egyik legerősebb próbakőve a színiátszó művészeknek. Egy hájszál erre: s ényelygős érzékenység lesz belőle, amarra: ríktó portáca. Faludy Kálmán megállította ezt a próbát s alakításával pár pillanatra lélekzetfojtóan markolt a nézők ismeretlen lelki hurtaiba, hogy jelenése végén az első nagy, őszinte nyíltzini tapsban szabaduljon fel a beotial exkírálý mindegyikünkben egyazonos vezetéknek feszültsége. A sikerhez nagy igyekezettel járultak hozzá a többi kisebb szerepek alakítói s a frissen mozgó kar is. A rendezés ismét új ötleteket produkált, dicséretesen rövidített, — am az ilyen revü-szerű kiállításnál a tömegmozgásoknak, górt-szabványoklatoknak sokkal precízebbül kell peregniük. — váry.

A SZÍNHÁZI IRÓDA JELENTÉSE

Ma este 8 óraker másodsor az új betanulásai előadási sikert aratót

ORPEUSZ A POKOLBAN.

Tegnap, péntek este zingó tapok kíséretében ünnepelte a felt nézőtér Offenbach remekművének a hervadhatatlan szépségű Orfeuszának igazán parádés előadását. Kijutott az ünneplésből nemcsak a kiváló énekes együttesnek, hanem az ezer ötlettől szőporkázó mestert rendezőknek, Remete Géznak és az előadást határozottan vezénylő Csanak Béna karnagyának is. A mai megismélt klasszikus előadás iránti érdeklődés még nagyobb, mint tegnap. Szépvények érvényesek.

A vasárnapi színházi program. Két különleges sláger jutott a vasárnap programjára. Délután fél négykor a tavalyi szezon egyik legnagyobb sikerű népszerű zenéjű Zerkovitz operett az Eltörtött a hegedűm körül színes előadó helyárral ezidén először és tekintve a vezető szerepek új kiosztását az érdeklődés mindenképen indokelt. A primadonnaszerepet ezuttal először Kornély Mária, míg a partnere Sugár Gyula lesz a vezető bonvivanszerepben. Teddy Londont, a jazzkarmestert Tálács Oszkár alakítja, akinek most lesz elsőszben alkalma, hogy nagyszerű táneművészetét behizonyítsa. A tavalyi együttesből Perenczy Marien, Tihanyi Jutka, Misoga László és Sugár Mária tartották meg nagyszerű szerepeiket.

Vasárnap este fél nyolckor operettbemutató. A darab címe

MIT SUSOG A FEHÉR AKÁC...

Bátran mondhatnók a darab címe után, hogy operettváltozat egy magyar népdal felett, mert amit egy operett eszelekményébe bele lehet zsúfolni, azt a szerzők, zeneszerző és rendező mindent beleadott, de mindvégig hivatkozás a magyar népdalra. A sok dal, tánc, jókedv, móka érzelmes jelenetek mind-mind a közönség szórakoztatását szolgálják és azt teljes mértékben el is érik. A színház a darab kiállítására és a szereplők felvonultatására különös gondot fordított és a siker nem maradhat el. Az újdonság a vasárnap esti bemutatóján kívül hétfőtől csütörtökig A, B, C és D bérletben kerül színre.

Kék Mazur... Lehár operett Jón... Kék Mazur...

KÖZGAZDASÁG

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárjat): Budapest 90.31 és fél (90.31 és fél), Berlin 123.40 (123.42), Newyork 517.40 (517.47 és fél), London 2517.50 (2517.50), Páris 20.30 és háromnegyed (20.31), Milánó 27.08 és fél (27.09), Prága 15.33 (15.33), Belgrád 9.12 és fél (9.12 és fél), Bukarest 3.08 (3.08), Bécs 72.77 és fél (72.77 és fél), Amsterdam 208.10 (208.15).

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.95, száz cseh korona 16.86—16.96, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 570.40—572.40, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.80—230.80, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.36—3.40, száz lira 29.80—30.10, száz német márka 136.30—136.90, száz osztrák schilling 80.30—80.70, száz svájci frank 110.35—110.85 pengő. — A nemespém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 22.90—23.10 az ezüst egykoronást 0.38—0.40, a fo-

rtortost 1.02—1.05, az ötkoronást 2—2.08 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A határidőpiacon a márciusi buza 2.30 pengővel drágább az októberi buzánál, azonban csak nyolcvan fillérrel olcsóbb a májusi buzánál. Az októberi rozs névleges ára azonban harminc fillérrel drágább a promt rozsnál.

A készáru piacon különösen a jobbminőségű buza iránt tapasztalható élénkebb kereslet s hírek szerint az ilyen minőségű buzát külföldi számlára keresik. A hivatalos tőzsdei adatok megelőzően a tiszavidéki buzát 22.80—23.80 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 16.50—16.70 pengő körül mozgott.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok 39.50 pengős nullásliszt-alapon számították lisztárait.

A takarmány cikkek piacán a zab és a tengeri iránt mutatkozik élénkebb érdeklődés. Morzsolt tengeriért 16.25, a zabért minőség szerint 14.25—15.25 pengőt fizettek.

RÁDIO

Szombat, október 12.

Szombat. D. e. 9.15: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. I. honvédegyalozeszed zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd zenetudományi igazgató. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4: Fábry Frigyes előadása: „A Niagara”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5.10: Berkó István ny. ezredes előadása: „Színhagyományok a hadtörténelem tükrében”. — 5.40: A rádió házikvartettjének hangversenye Verbőczy Ila (ének) közreműködésével. 6.45: Krisztin Ernő dr. leányliciumi tanár, Vas vármegye és Szombathely város Kulturregyesülete főtűkárának előadása: „Szombathely múltja és jelene”. 7.25: Lóversenyeredmények. 7.35: Emlékezés Nyizsnyaj Gusztávra születésének 100-ik évfordulójára alkalmából. 8.20: Székely Vladimir ny. főkapitányhelyettes előadása: Hogyan járunk az utcán. 8.45: Részletek magyar szerzők táncjátékaiból. 10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának zenéje a Hungária nagyszállóból.

KÜLFÖLD

Bécs (517). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 5.40: Szonata-est. 8: Szimfónia-előadás. Utána szórakoztató hangverseny. Berlin (418). D. u. 2: Gramofonzene. 4.30: A szerelem zenéje. 7: Jazzband. Uj táncok. 8.30: Vidám hangjátékelőadás. 10.5: Táncczene. Majna-Frankfurt (390). D. u. 4.15: Hangverseny. 8: Suppé: Könnyű lovasság. Vigoperaelőadás Stuttgartból. 9.30: Autózene. Prága (487). D. u. 12.30: Hangverseny. 4.30: Gramofontáncczene. — 10.20: Táncczene. 11: Kávéházi zene. — Róma (441). D. u. 1.15: Rádiókvintett. 5.30: Zenekari hangverseny. 9: Esti ének és zenekari hangverseny. London (356.3). D. u. 4.30: Katonazene. 7.45: Beethoven-triók. 8.30: Zenekari hangverseny. 10.35: Vidám zenés játék előadása. 11.35: Táncczene.

Terjessze a Debrecei Ujságot

27,487—1929. II.

HIRDETmény.

A debreceni kir. törvényszék P. 9444—167—1926. sz. végzésével a Hajdubagos község általános tagosítása ügyében az érdekeltek között Hajdubagos községben 1929. évi július hó 22-től augusztus 30. napjáig tartott érdekeltes tárgyaláson az eljárás minden feladata és kérdése iránt létrejött egyezséget alaki tekintetben és teljesség szempontjából elfogadta és jóváhagyta. Az egyezség jóváhagyásáról az érdekelteket azzal a figyelmeztetéssel értesíti, hogy olyan későbbi birtokváltozások, amelyek az egyezségben megállapított kiosztási tervet lényegesen megváltoztatnák, a részletes kiosztási tervet elkészítésénél figyelmen kívül maradnak.

A kir. törvényszék végzése és a vonatkozó egyezség a városi kiadóhivatalban (Városháza félemelet 9.) a déli előtti hivatalos órák alatt három napon át megtekinthető.

Debrecen, 1929 október hó 8.

Polgármester.

27,615—1929. fj.

HIRDETmény.

A központi választmány újabb kitűsége folytán a megüresedő 24 tagsági helynek az 1930 január 1-től 1932. december 31-ig terjedő megbízatással, választás utján való betöltése a törvényhatósági bizottságnak folyó évi október hó 30-ik napján megtartandó közgyűlésen fog megtörténni.

A választás titkos szavazással szavazólapok utján, lajstromosan és az arányos képviseleti rendszer szerint történik.

Egy-egy lajstrom ajánlásához a törvényhatósági bizottsági tagok 10 százaléknak, de legfeljebb harminc törvényhatósági tagnak sajátkezű aláírása szükséges. A központi választmányba csak az választható meg, aki a megválaszthatóságából az 1925:XXVI. t. e. 22. §. 3. pontja értelmében nincs kizárva és vagy Debrecen sz. kir. város területén lévő képviselő választókerületek választóinak névjegyzékébe fel van véve, vagy a törvényhatóság bizottságának tagja.

Minden választó csak egy ajánlásban vehet részt. Az ajánlási íveket folyó hó 14-től kezdve a polgármesteri hivatalban lehet átvenni és azokat a folyó hó 27-én d. e. 9—12 óra között

PALOTAY LAJOS vegytisztító, telepe Honvéd-u. 9/j Üzletei: Kálvintér 5. Batthyányi-u. 26. és Hunyadi-u. 5.

lehet a polgármesteri hivatalban az ajánlók aláírásával ellátottan benyújtani.

Minden ajánlásban 24 jelöltet kell ajánlani. Ha az ajánlás akár kevesebb, akár több jelölt nevét tartalmazza, az ajánlás érvénytelen.

Az ajánlások elbírálására hivatott bizottság a hiányzó ajánlók pótlására a folyó hó 27-én d. u. 2 óráig terjed-

hető határidőt engedélyezhet és ha több lajstromon történt érvényes ajánlás, f. hó 27-én d. u. 2 órákor tartandó nyilvános sorshuzással fogja eldönteni, hogy a lajstromok a szavazó lapokon milyen sorrendben következnek egymás után.

Debrecen, 1929. év október hó 11.
Dr. Vásáry István sk.
polgármester.

Vasárnap

13

Ede

Ezrek és ezrek kívánságára

Hétfő

14

Kallitsz

meghosszabbítottuk

Kedd

15

Teréz

a Margit-fürdő

Szerda

16

Gil

Ezen a héten is 16 propaganda

40 fillér

Csütört

17

Hedvig

hetét

egy gőzfürdőjegy a Margit-fürdőben. -- Minden villanyoskalauznál oda-és visszautazásra is 60 fillérért jogosító gőzfürdőjegyet 60 válthat.

Péntek

18

Lukács

október 13-19-ig bezárólag.

Ezen a propaganda héten:

kiszolgálás **TIZ** kiszolgálás
masszirozás masszirozás
tyukszemvágás **fillér** tyukszemvágás

Szomb.

19

Al. Pát.

Október 13-án, vasárnap is kivételesen egész nap nyitva.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Október 12-én. Besenyszög. Állatvásár: Elek, Hódmezővásárhely. Lóvásár: Szarvas.

Október 13-án. Kunhegyes. Kirakodóvásár: Elek, Hódmezővásárhely, Sencyháza, Szarvas. Állatvásár: Kiskunlacháza.

Október 14-én. Bába, Búdszentmihály, Jászalsószentgyörgy, Katymár, Lepsény, Nagyhajom, Nagykőrös, Nagócs (sertésvásár nincs), Noszlop.

Október 15-én. Becsény, Csetény, Erdőtelek, Gyömrő, Kőrös, Rumi, Somogyvár (sertésvásár nincs), Székeshérvár. Kirakodóvásár. Porsodnásd.

Október 16-án. Kiskőrös, Nyárad, Tápósztele, Siófok (sertésvásár nincs), Tállya, Tiszabercel, Tura, Tápósztele. Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Művészi fényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban. Piac-utca 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel nyomott szavak duplárisz szedettek. — Üzleti hirdetésnek más tarifát alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELÉZÉS

Unatkozom.

Válaszolni kérek szellemes, feltétlen intelligens úriember levelére. Magam művelt és csinos úriember vagyok. Levelet „Regényes” jellegre kiadba kérek. 2732

Magoss György

tér 1. (Péterfia) Utcái lakás 2 vagy 3 szobás lakás november 1-re kiadó. Házmaster. 2738

Ujfestésű

kétszobás lakás tartozékaival 15-től kiadó. — Bethlen utca 27. 7907

Különbejáratu

szoba butorozva azonnal kiadó. Arany János u. 6., balra. 7919

Központi fűtéssel

ellátott butorozott szoba kiadó. Arany János utca 54. sz., földszint 2. 7917

Egy

szoba, konyha, fűskamara november 1-re kiadó. Hadházi utca 31-a és Lugosi utca 1. 2710

Csinos

butorozott szoba központban azonnal kiadó. Friedmann, Batthyány 1., cmelet. 7914

Utcái

szoba novembertől butor nélkül kiadó. Kossuth u. 16. szám. 2745

Kiadó

kétszoba, előszoba, konyha, speiz novemberre keresztény urcsaládnak. Rothermere (Darabos) utca 20. 2751

Csinosan

butorozott utcai szoba kiadó. Püspöki palota, második udvar 1., 38. szám. 2734

Három

utcai szoba mellékhelyiséggel november elsejére kiadó. Csapó utca 52. szám. 7877

Szoba, konyha november 1-re kiadó. Tisztviselő telep, 11. utca 14. 2721

Kiadó Hatvan utca kezdetén 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóban. Megtekinthető 2-től 5-ig. 2731

Különbejáratu

udvari butorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Miklós utca 26. 2727

Kiadó

csinosan butorozott szoba különbejáratu, Piac utca 40., hátulsó lakás, oldalt. 7894

Különbejáratu

szépen butorozott szoba 1-2 személynek ellátással is kiadó. Sas utca 2. szám. 7895

Kiadó

kétszoba, előszoba, konyha minden komfort hozzá. Rothermere utca (Darabos) 20. 2989

Kiadó

Nyugoti u. 32. sz. alatt egy szoba, konyhas lakás és egy utcai szoba. Értekezni Miklós u. 48. szám alatt. 7872

4 szoba

és mellékhelyiségekkel álló utcai lakás november 1-re kiadó. József kir. hereg utca 30. sz. alatt. 2684

Utcái

elegánsan butorozott cserépkályhás, garantált fűrészes szoba kiadó. Lorántffy utca 42. szám, balra. 2644

Utcái

kétszobás lakás kiadó. Varga utca 3. 2753

Szép

szoba, konyhas lakás kiadó november 1-re. Bihari utca 9. 2722

Meszena u.

12. szám alatt 2 szoba, konyha, kamara, padlástól álló udvari lakás azonnal kiadó. 2684

Szoba,

konyha és mellékhelyiség azonnal kiadó. Csokonai u. 10. 22. sz. 7834

Utcái

butorozott szoba fűdőszoba használattal kiadó. Arany János utca 2. 11. 9. 7839

2 szoba,

konyha kiadó. Kossuth utca 45. november 1-re. Értekezni Kossuth u. 15. 4704

Egy

szoba, konyha, fűskamara Jánosi-utca 11. sz. alatt azonnal kiadó. Értekezni: Jánosi-utca 3. szám alatt, Szentessy Ernő. 4693

Hatszobás

modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználattal bérbeadó dr. Kovács Jenő ügyvédnél, Batthyányi utca 14. alatt. 4699

Kiadó

Csillag utcán 2 szoba, konyha, speiz és fűdőszoba helyiség. Értekezni délután 2-3-ig. Nagy Kata hölgyfodrász Kossuth 11. 4698

ÜZLETEK

Üzlethelyiség

piarista gimnáziummal szemben azonnalra is kiadó. Szent Anna u. 22. 7913

Üzlethelyiség

Csapó u. 56. sz. alatt és ugyanott egy utcai lejárati pincehelyiség kiadó. Értekezni dr. Miklós Hunyadi u. 10. 7905

VETEL

Használt

dípket és eszűmákat veszek, laphívásra házhoz megyek. Mező Imre, — Székely utca 20. 2715

Kiseb

családi házat legfeljebb két lakással megvételre keresek jobb mellékutca „Adómentes” előnyben címre ajánlatot kiadóba kérek. 4232

Vaságyat.

összealkatható megvételre keresek. Somogyi, Cegléd u. 11.

Nagyobb

perzsaszőnyeg megvételre keresek. Ajánlatot kiadóba kérek. 2716

KERESLET

Gyermekszertető

öt-hétfős 1. féléves gyermek mellé, ki a ház tartásában is segítkezik. Jó bizonyítvánnyal. Dr. Bérdozó, Hatvan u. 6. Jelentkezni d. u. 6-7 óráig. 7922

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK

Írta: MESKÓ BARNA

(10)

Gergő egy hatalmas gesztussal most már a beszéd végére ivelt. Kérve-kérte a költőt, hogy gyujtsa meg a világosság iáklóját Cságvárott, annak a reményének adott kifejezést, hogy őt a junius nyolcadikán tartandó ünnepély alkalmával üdvözölni szerencsésük lesz a kívánta, hogy a magyarak Istene mindnyájuk, a haza kicsinyének és nagyjainak üdvére, az emberi kor legvégső határáig éltesse.

Az éjen ezuttal dörgő és lelkes volt. Dénes felrezzent gondolataiból. A polgármester öbenné érdemtelenné pazarolta ékesszólását: egész idő alatt azon törte a fejét, felvilágosítsa-e a szónokot tévedéséről? És mi lenne, ha felvilágosítaná?

Aztán György jutott eszébe: eh, a megszeppent poéta megérdemli ezt a kis leckét. Menjen minden a maga útján!

Annyit kihámozott a szónoklatból, hogy Györgyöt Cságvárra invitálják, valami tüzoltóünnepélyre. Erre felelnie kell:

— Uraim! — kezdte. — Elnézésüket kérem, hogy a megfeszítő szavakra csak rövidesen válaszolok. A polgármester ur rámutatott arra, mi a mi hivatásunk. A hivatás lelkiismeretes betöltése: kötelesség. En kötelességem teljesítése elől nem térhetek ki. Köszönöm tehát szives meghívásukat s kérem, adják át Cságvár derék polgárainak melegséggel üdvözlémet azzal az üzenettel, hogy ünnepélyükön okvetlenül részt fogok venni.

Most már három torok harsogta a szűmi nem akaró éljent. Gergő a kezét nyújtotta:

— Fogadjá magyságot halás köszönetem.

Boldogok leszünk, hogy körünkben üdvözölhetünk. Dénes megrázta a három ur kezét. A viszontlátásra biesztak.

Mikor György óvatosan benyitott a szobába, meglepetve látta, hogy öccse a karosszékben hátradölvé józúien kacag.

— Mi történt? — kérdezte. — Annyit lármázott!

— Na hallod! A polgármestered nagyszerű ember.

— Micsoda?

— Pompás ember. És kitűnő szónok.

— Szónok?

— Szónok. Nagyszabású diktót tartott. Agyba-főbe dicsért.

— Engem?

— Dehogyan téged. Engem. Engem. Zákgyörgyöt. A koszorus költőt. Végül pedig meghívott a cságvári tüzoltóünnepélyre.

— Téged?

— Persze, hogy engem.

— Minek?

— Hogy minek? Te ugylátszik, nem vagy tisztában a költők hivatásával. A költők hivatása a nemes szellemet embertársaink lelkeiben ápolni és fejleszteni. Ezt a polgármestertől tanultam. Cságvári embertársaink lelke nemesítésre szorult, tehát el kell mennem.

Györggyel forogni kezdett a szoba. Erre igazán nem számított.

— De hiszen... ez tévedés...

— Tévedésről szó sincs. Itt csak megtévesztésről lehet szó. Ebben pedig te épp oly ludas vagy, mint én.

— De én nem erre gondoltam. En arra az esetre gondoltam...

— Ha a polgármester ur azért jött ide, hogy torkonragadjá hazánk büszkeségét, a felesége csábitóját. Kedves vagy. Csak nem gondold, hogy

amint látom, miről van szó, azt mondod nekik: pardon, én csak abban az esetben vagyok Zákgyörgy, ha a csábitót keresi? És ha a dicső költőt keresi, a dicső költő itt van a másik szobában az ön felesége önagyságával? Nem, öregem! En helyettesítettelek, én Zákgyörgy voltam és passz. Hogy egy bosszút lihegő férfi helyett hajlongó deputáció lépett be az ajtón, az az én szerencsém. És a te peched.

— De gondold meg... Te mint költő... Ez nem jäték!

— És egy vérszomias férjnek elébeállni, az jäték? Csak arra vagyok jó, hogy birokra keljek, ököltre menjek? Hát kedvesem, szép dolog az özetlenség, de ekkora özetlenséget kivánni, ez lehetetlen önzés.

— En csak azért fogadtam el tőled az áldozatot, mert te ilyesmiiben erősebb vagy. Miért akarod most a fölényedet kihasználni, hogy nevetéses helyzetbe hozz?

— Micsoda nevetéses helyzetbe?

— Képzeld el, hogy egy dilettáns álarcos leszek, akinek lelkivilágát te felöltöd magadra, mint valami színpadi köntöst, hogy végigjätszad benne a komédiámat. Országos skandalum lesz, ha napvilágra jön.

— Ja, ugy? Skandalum! A presztizsed! Csak-hgy bizsithatlak, Cságvárnak egészen mindegy, te mégy-e oda, vagy én, vagy akáki, aki a Zákgyörgy nevet viseli. Más pedig nem kutat utána.

— Az ujságok!

— Persze, az ujságok. A Cságvári Harsona, vagy Trombita megírja majd, hogy a lángész sugárzik a szeméből és szavam egy proféta szava. A pesti lapok pedig egyszerűen konstatálják, hogy Cságvárott voltál és pont. A komédia kettőnk titka marad... Azaz hármunké... Önagysága!

Az ajtó felé intett.

(Folytatjuk.)